

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO.

Telefon interurban št. 115.

45. številka

Nedeljnik dne 9 novembra 1927.

56. letnik.

Od 1. novembra stane en izvod „Slov. Gosp.“ 1 Din.

Zopetna oddaja konj in vozov vojaštvu?

V nedeljo, dne 5. novembra se je oglašila pri narodnem poslancu Zebotu v Mariboru odposlanstvo občin ormoško-ptujskega okraja, obstoječe iz pet županov, oziroma kmetskih posestnikov. Vodil jih je župan g. Irgolič iz občine Savci. Odposlanstvo je predložilo poslancu proteste proti predpisani oddaji konj, vozov in opreme za vojaško vežbo.

Zadeva je sledeča: Komanda mariborskega vojnega okraja je poslala posameznim občinam «povelje», da morajo lastnikom konj, vozov in opreme izročiti takozvane «Konjsko-komorske izprave». Samo občina Savci je na primer dobila 21, a občina Sv. Tomaž 20 takih «izprav». Kaj določajo te «izprave»?

Kmetski posestniki morajo glasom člana 72 zakona o ustrojstvu vojske v slučaju potrebe izročiti vojnemu okrogu določene konje, vozove in vprego za vežbo (vaje). Vsak posestnik dobi posebno knjižico, v kateri je natanko zapisano koliko konj, vozov in vprege in kateri vojaški četi mora dotični vose to izročiti, kadar bo to zahtevala. Na prvi strani te knjižice je natisnato to-le navodilo: «Imejtelj te izprave dolžan je isto skrbno shraniti (!), pri vsakem vojnem pozivu ali k vežbi ima jo prinesiti s seboj in pokazati. Istotako pri vsakokratnem plačevanju davkov pokaže knjižico dotičnemu komur je plačal, da mu isti vpiše in potrdi prejem vplačane davčne doklade (morda zopet nov davek?) V slučaju izgube te knjižice, dolžan je pri svojem vojnem okrogu zaprositi, da se mu izda druga, a plača odrejeno ceno za kazni v korist remonjskega fonda».

Na zadnji (16.) strani knjižice je natisnana naslednja pripomba:

«1. V tej knjižici vpisano živino, pripravo in opremo dolžan je vsak čuvati za vojno potrebo. 2. Konje in opremo — konjenika-rezervista ne more se prodati v svrhu poravnave, bodisi privatnih ali državnih dolgov dotičnika. 3. Dotični, komur vpisana živina pogine, postane nesposobna ali jo je prodal, dolžan je, da to takoj naznani svoji občinski oblasti in si v roku dveh mesecev nabavi drugo ter jo privede pristojni vojaški oblasti na pregled. Konjeniku, ki bi ne zadostil temu niti po preteku treh mesecev, mu vse nabavi država in sicer na njegove lastne stroške. 4. Ako je odrejena mobilizacija, zbor ali vojaška vežba, ne sme nihče svoje živine, priprave in opreme prikrivati ali odtujevati, kar velja za vso trajajočo dobo mobilizacijskega stanja ali vežbe. 5. Za neizpolnjevanje dajatenih obveznosti kaznuje se krivec z globo od 100—300 dinarjev, v ponovnem slučaju od 500—1000 dinarjev v korist remonjskega fonda.»

Iz posebnih tabel v knjižici sta še razvidni dve zanimivosti. V prvem predelu je opomba: «Voli se ne vpišejo, marveč se navede samo število istih». Po tem takim bodo tudi vole (?!?) klicali na vojaško vežbo. V 5. predelu je napisano: «Letni neposredni davek v dinarjih». V 6. predelu: «Za koji del neposrednega davka je oproščen od plačanja». V 7. pa: «Ostane davka za

5 odstot. doklado». V 8.: «Znesek vplačane svote». Iz tega je jasno razvidno, da bo vojaštvo začelo pobirati še poseben vojaški davek in sicer 5 odstot. od predpisane direktnega davka.

Vsa ta nova bremena so kmetsko ljudstvo silno razburila. Ali še ni dosedaj pojaških bremen dovolj? Še te neizvedljive dajatve nam je naložil beograjski centralizem! Kmetje bi morali dati vojaštvu za vežbanje konje, hlapce, vozove, vprego in še celo vole! Poleg tega pa se jim predpisuje še zopet nov davek v obliki «vojno-vežbene doklade» v iznosu 5 odstot. dosedanjega davka.

Poglejmo si, ali je mogoče našemu ljudstvu nositi vsa ta bremena. Naši ljudje vedo, da je treba za obstoje skupne naše domovine doprinesiti marsikatero žrtev. Teh žrtev narod tudi plačuje in daje toliko kot menda v nobeni drugi državi. Dosedaj dajemo že ogromen ter težak krvni in denarni davek.

Da bi pa poleg tega še morali dati «na vežbo» konje, vole, hlapce, vozove itd., to pa vendar presega vse meje. Na tak način se pravi ugonabljeni temelj naše države, našega kmeta! Vsled neznosne suše je moral kmet itak zmanjšati število živine do skrajnosti. Če bo moral še to oddati, kako bo potem obdeloval polje sebi in sosedom! In iz dosedanjih izkušenj vemo, da konj, vozov in vprege nihče ne dobi več nazaj, ali pa čisto pobito ter napol crknjeno žival. Vozovi ter vprega pa po «vežbi» sploh ni več podobna robi, za katero jo je izdelal mojster. Iz stotin pritožb znamo, da vojaška uprava škode sploh neče povrniti. Kolarjev, kovačev in sedlarjev danes primanjkuje. Sicer pa pride danes voz in vprega kmeta tako drago, da vsakdo le s težavo plačuje popravila teh predmetov. Kmet ima danes samo toliko vozov in opreme, kolikor je v istini neobhodno potrebuje za gospodarstvo.

Sledovi strašne svetovne vojske se pri kmetskih gospodarstvih najbolj poznajo. In ko še stare rane niso zaceljene, že hoče vojaška uprava vsekati druge!

Mislimo, da so te dajatve danes nepotrebne. Naj vojaštvo bolj pazi na konje in vojaške vozove, pa jih ne bo treba kmetu jemati. Če pa že res morajo imeti za «vežbo» tako robo, naj jo vojni minister kupi namesto prešernih avtomobilov, kočij in kanonov. In koliko ima naša država verižnikov ter vojnih dobičkarjev, koji glestajo veliko število konj in vozov. Tem pa jih nečejo vzeti. Le kmet bi moral nositi vsa bremena. Proti takemu postopanju najodločneje ugovarjamo! Pozivamo vse prizadete občine, da pošljejo takoj na Jugoslov. klub v Beograd (narodna skupščina) proteste, kakor sta že storili občini Savci in Sv. Tomaž.

Naše poslance pa pozivamo, da pri vojnem ministru in celokupni vladi vložijo najostrejši protest proti tej škodljivi in nepotrebni odredbi.

DEKLETA! 19. novembra v Celje DEKLETA!
NA DEKLIŠKI TEČAJ!

Tudi žene so povabljen! Vsa izobraževalna društva, vse Dekliške zveze in Orlice naj pošljejo svoje članice na tečaj! Prav gotovo se naj tečaja udeležijo vse predsednice, tajnice in odbornice Dekliških zvez in Orlic! Tudi iz župnij, kjer še nimate Dekliške zveze ali Orlice, pridite v obilnem številu! Železniška zveza v Celje je zjutraj in zvečer zelo ugodna, tako, da bodo mogle udeleženske po večini isti dan z doma in domov.

«Ne muči se s takimi očitanji, Franc; zahvali ljubega Boga, da še ni poslal hujše nesreče».

Toda Tončkino prigovarjanje ni mnogo pomagalo. Franc je postajal čedalje bolj žalosten in pobit. Brezdelno posedanje ga je mučilo, ker se je sicer čutil zdravega, da bi mogel tudi najtežja dela opravljati.

Kar mu nekega dne reče Tončka bolj za šalo: «Kaj pa, če bi poskusil s pletenjem košaric in jerbasov? Saj si, koliko vem, v mladosti večkrat in ne ravno slabo izdeloval take reči».

Rekla je to samo zato, da bi si mož s tem preganjal dolg čas. Toda Franc je vzel stvar resno in se je z veseljem oprijel te misli. Res je: kot mladenič se je «za šalo», kakor je misli, naučil pletenja, toda dalje se ni vadal in izpopolnil. Otroci so mu z veseljem obljubili, da mu bodo oskrbovali potrebne šibe. Dobrosrčni kmetje so tudi radi dovolili, da so jih smeli rezati na njihovih posestvih.

Prva košarica ni bila sicer posebno lepa, druga se je že bolj posrečila, tretja je bila že brez napak in so jo deklice z veseljem pozdravile.

Odslej je bil Kobar srečen in zadovoljen. Njegovi izdelki so našli kmalu odjemalce med vaščani in v okolici, kamor so jih hčerke na majhnem vozičku včasih peljale prodajat. Tudi v mesto se jih je precej spravilo, ker jih je njegova žena obenem z mlekom vozila na prodaj.

Kmalu je lahko ženi izročil vsak teden precejšnji donesek h gospodinjstvu, na kar je bil zelo ponosen.

Za Tončko so prišli boljši dnevi. Starejša hčerke so stopile v službo; mlajše pa so ji pomagale pri doma-

SPORED: Ob 8. uri zjutraj sv. maša v župnijski cerkvi. Od 9.—13. ure tečaj; na katerem govorijo štiri predavateljice iz Ljubljane o naslednjih vprašanih: Zena in družina. Zena in gospodinjstvo. Zena in dobrodelnost. Zena in javnost. Slovenska krščanska ženska zveza. — Popoldne ob 14. uri v župnijski cerkvi večerice in nauk za udeleženske tečaja. Nato priredi Dekliška zveza celjska v Narodnem domu žaloigro «Mlinar in njegova hči». — Tajništvo Sl. kršč. soc. zveze v Celju.

Norca se delajo iz nas.

Ruski Wranglovci, katere je vojni minister dodal «pograničnim trupam», ali po naše rečeno: obmejni četi, so prizadeli ljudstvu na meji naše domovine velike neprilike. Po večini so to ljudje brez vsake izobrazbe (nepismeni), divjaške, kozaško-tartarske narave. Wranglovci so streljali in pobijali mirne naše ljudi ob meji, jih pretepali, zapirali, izvrševali posilstva nad ženskami in celo deklicami (slučaj Sv. Križ) in so ustvarili na meji tak položaj, da je ljudstvo bilo že do skrajnosti razburjeno.

Po neprestanem dreganju poslancev Slov. ljudske stranke se je meseca majnika letošnjega leta sklenilo v narodni skupščini, da se Wranglovce odpusti. A vojni minister je namenoma zavlačeval odpust Wranglovcev. Se le sedaj dne 1. novembra so se pogranične čete na nekaterih mestih odpustile in nadomestile s finančnimi stražniki.

A kaj se je zopet zgodilo? Vojni minister je zaukazal (!), da se mora 50 odstotkov odpuščenih Wranglovcev sprejeti v finančno stražo. In finančni minister demokrat dr. Kumanudi je odredil, da se je Wranglovce res sprejelo. K nam na Slovensko so poslali tuje, ki ne poznajo ne našega jezika, ne znajo po večini ne pisati in ne čitati, a naše slovenske sinove so poslali v Makedonijo in Srbijo. Finančni minister Kumanudi je zahteval od finančne delegacije v Ljubljani, da mora poslati slovenske financarje v južne kraje. In tako je moralo okoli 200 Slovencev, med njimi 50 najboljših mož, kar v roku treh dni zapustiti svoje družine in se preseliti 1000 km daleč v Makedonijo. Finančna oblast se ni ozirala ne na zdravstveno stanje prizadetih, ne na družino in na druge okolnosti. Tujec pravoslavni nepismeni Rus v Slovenijo, a izobraženi katoliški Slovenci v divje balkanske kraje. Rus ne pozna ne naših zakonov, saj še pisati in čitati po ogromni večini ne umejo. Kako hočejo ti ljudje opravljati svojo službo? Torej zopet nismo na meji rešeni te nesrečne vraglovske more!

In kako se godi nesrečnikom, ki so poslani v Makedonijo? Iz pisma, ki ga je pisal tak nesrečnik, povzamemo: Služba se mi je odkazala 90 km od železnice v strašno zapuščeni, divjem kraju blizu albanske meje. Stanujem v bajti, ki je izdelana iz koruzne slame in pokrita tudi s koruznico. Hrana je silovito draga. Po moko, mast in druga živila moramo hoditi 35 km daleč. Plača komaj izda za prehrano. Kako bom preživel svojo bolno ženo in svoja dva nedolžna otroka v domovini? Vsako uro smo izpostavljeni nevarnosti, da nas «komitaši» (hajduki) ubijejo. Vsi kraji v tem ozemlju so okuženi od malarije in drugih kužnih bolezni. Ljudstvo je strašno zanemarjeno, ušivo od pet do glave ter živi v grozni bedi. Vstrajati nam bo tukaj ne-

kih opravilih. Lahko bi zdaj pustila vožnjo mleka, toda ni hotela, ker se ji je zelo priljubilo. Saj jo je spominjal voz z mlekom na najbridkejši ure življenja, ko bi kmalu izgubila svojo dobro ime in majhno imetje, ako ne bi v svoji odločnosti vzela vajeti v roke in sedla na kočijažev prostor.

Tudi ni hotela Tončka kak dohodek tako kmalu izpustiti. Gotovo, dohodkov je bilo sedaj precej več; toda, ali naj vsled tega neha delati? Lahko bi prišla nesreča, bolezen, hčerke se bodo možile in vsaka bi rada imela lepo balo in še kako doto za lasten dom. Kaj pa bi potem ostalo za njo in za Franca, če ne bi mogla vsled starosti in slabosti več delati? In Tončka je imela vedno tudi usmiljeno srce do revežev. Tudi tem ne bi mogla več pomagati, če bi samo toliko zaslužila, kolikor bi ravno neobhodno potrebovala za življenje. Torej pogumno naprej delati, dokler moči dopuščajo.

Dekleta so se res vse pomožile in so bile za svoje razmere dobro preskrbljene. Bile so pridne in bogaboječe in so dobile tudi take može. Najmlajša je ostala z možem, ki se je od očeta naučil njegovega rokodelstva, doma, da bi pomagala že precej priletnim staršem.

Kmalu na to je začel Franc bolehati, in Tončka je imela mnogo dela z njegovo postrežbo, ki jo je sprejemal najrajši od nje. Dasi mu je stregla nad vse požrtvovalno, vendar se je bolezen že pregloboko zajedla v od prejšnjih poškodb itak že oslabiljeno telo. Pridružilo se je še pljučno vnetje in vzelo Tončki so-proga.

Nepopisno je trpela vsled te izgube. V tihi udanosti

Mlekarska Tončka.

(Koniec).

Toda četudi je ostal pohabljenega telesa, pa je zopet dušno ozdravel. Ze bolezen je precej omeščala njegovo srce; ta nesreča je popolnoma predrugačila njegove misli. Spoznal je svojo krivico in silno se je sramoval. Ponižno je prosil ženo odpuščanja, ki mu ga je rada dala. Po spravi z ženo se je kmalu spravil tudi z Bogom.

Tončka je bila vsa srečna nad to spremembo, dasi po svoji navadi ni mnogo govorila. «Saj sem vedela, da je tvoje srce dobro, da pač lahko zajdeš, ne moreš pa se pogubiti», je rekla priprosto.

Tudi hčerke so bile presrečne, da se jih je oče zopet oklenil z nekdanjim ljubeznijo, in so mu rade izpolnile vsako željo, kolikor so le mogle.

Vendar se Kobar ni čutil srečnega; to, kar se mu je prej zdelo samo ob sebi umevno, da so namreč žena in otroci delali zanj, ga je zdaj silno mučilo.

Zastoj ga je Tončka tolažila. «Če ne moreš, pa ne moreš», mu je rekla. Če bi bila jaz bolna in ti zdrav, bi moral ti za družino skrbeti; tako pa je zdaj vrsta na meni. Saj rada vse storim, veseli me, da si nam še ostal. Tudi zdaj, hvala Bogu, dovolj zaslužim, da nam vsem zadostuje».

«To je ravno», reče Kobar. «Ti zvesto izpolnjuješ svojo nalogo v življenju, ti, žena — in jaz, mož, pa moram brez dela gledati, kako se ti trudiš in za nas vse skrbiš. In zakaj tako? Sam sem kriv».

mogoče. Raje grem za ovčjega pastirja na Pohorje, nego bi tu za državo delal tlako in poginil.

Da, da! Tako se nam godi pod sedanjo vlado. Ministrstvo v Beogradu, v katerem sedita Pucelj in Žerjav, ima Slovence in Hrvate samo za norca! Z vedno hujšimi davki tepejo centralisti kmeta in obrtnika, z nezno draginjo delavca, a s centralistično balkansko šibo tudi uboge nižje državne nastavljenice. In minister Pucelj je v Kaplji pri Vranskem farbal ljudi, koliko dobrega je že storila Samostojna, odkar je v vladi.

Ljudstvo pa kliče: Dajte nam volitve, da se samostojnim in demokratom primerno zahvalimo!

G. Pucelj kot „govornik“.

(Dopis iz kmetijskih krogov).

«Kmetijski list» od 25. oktobra t. l. je prinesel pod zaglavjem «Celjski sestanek» tudi govor g. ministra Pucelja. Da bodo naši kmetje sprevideli, da ima gospod slabostojni minister «Gospodarjeve» članke prav dobro v glavi in da jih uporablja po preteku treh do štirih mesecev v svojih «slavnih» govorih, hočemo pribiti sledeče:

«Slov. Gospodar» je prinesel že meseca junija t. l. pod naslovom «Naš kmet je nezadovoljen» vse misli, ki jih je g. minister Pucelj prodal v Celju kot svoje — slabostojno blago.

Evo, dokaz!

Gospod minister Pucelj je povedal 22. oktobra v Celju to-le: «Slej ko prej je naš ideal (vzor), da se združimo z vsemi kmetijskimi strankami v eno močno skupino. Toda ne v eno stranko, ker je danes vsedrjavna stranka še prezgodnja. Če bi bili mi v vsedrjavni stranki, ne bi mogli doseči zveze Slovenije z morjem.»

«Slov. Gospodar» je pisal pa že 27. junija t. l. v zgornjem omenjenem članku to-le: «Mi kmetje in delavci smo temelj države! Ako se združimo vsi slovenski, vsi hrvaški in vsi srbski kmetje v eni slovenski, hrvaški in srbski stranki, moramo zmagati! Vsak zase, vsi pa za svobodno, kmetsko Jugoslavijo! Gospodariti si hočemo sami s pomočjo naših ljudi, o katerih vemo, da ne bodo nikdar izdali naših koristi za skledo kapitalistične leče. Gospodu ministru Pucelju je ostala v želodu in žepu kapitalistična leča.

Gospod minister je dejal dalje: «Na tej točki (kdor je namreč proti kmetijskim koristim) spoznamo najlažje, kdo je naš prijatelj in kdo naš nasprotnik.

«Slov. Gospodar» pa je že pisal štiri mesece prej: «Vsak je naš, kdor hoče delati z nami; najsibo potem učitelj ali profesor, duhovnik ali doktor, Peter ali Pavel. Naše pošteno kmetsko srce bo presodilo, ali je naš, ali ni naš.»

Nadalje je govoril gospod minister v Celju: «o potrebi politične moči to-le: «Da izvedemo glavne točke našega programa, je potrebno, da si osvoji kmetsko ljudstvo politično moč in da jo zadrži v svoji roki.» «Slov. Gospodar» je pisal: «Ako se združimo pri prihodnjih volitvah v eni stranki, bomo sijajno zmagali, 80 odstotkov vseh glasov je naših.» O politični moči je govoril g. minister dalje besede: «V državi vladajo s pomočjo kmetijskih glasov meščanske stranke. In to čutimo prav te dni na lastni koži.» (Pri nas vladajo s pomočjo kmetijskih glasov banke, židovi, izvozniki, med katerimi je veliko samostojnih živinskih prekupev s Puceljem vred. Opomba stavca). «Slov. Gospodar» je pisal: «Naš odpor pa se je pojavil v hipu, ko smo videli, da so se v Beogradu povohali in našli srbski, hrvaški in slovenski kapitalisti.»

je šla za njegovo krsto, a globoko ranjeno je ostalo njegovo srce. V zadnjih letih, ko je Franc opustil svojo lakomiselnost in surovost, se ga je oklenila s tem srčnejšo ljubeznijo. Odkar je moral po bergljah hoditi, ji je bil bolj v pomoč, ko v dnevih moči in zdravja. Hčerke so bile omožene in morale so na može in otroke bolj misliti, ko na mater. Mož pa ji je ostal zvest, z njim se je lahko o vsem pomenila, vse mu lahko zaupala, kar ji je bila na srcu. In zdaj je morala zadnje dni življenja živeti brez tovariša. Da, to je bridko, toda kakor Bog hoče! On jo bo zopet združil z možem, kadar bo hotel.

In zgodilo se je to prej, nego je sama mislila. Nekoga dne je prišel voz z mlekom nenavadno počasi. — Konji so šli tako previdno, skoraj plašno, kakor bi vozili silno dragoceno blago. Ko pridejo na dvorišče se ustavijo, kakor navadno. Tončka pa je sedela na svojem prostoru trda in se ni zganila, da bi stopila z voza.

Misleč, da je stari ženi postalo slabo, pristopi hlapec, da bi ji pomagal z voza; a prestrašen odskoči — dotaknil se je mrzle roke in gledal v osteklenele oči. Tončka je bila mrtva.

Zjutraj je še prav zgodaj bila pri sveti spovedi in prejela sveto obhajilo in se potem odpeljala zdrava in vesela. V mestu je postregla odjemalcem in se z njimi pogovarjala in šalila. Potem na potu domov je moralo priti nad njo in je morala zaspiti popolnoma mirno in tiho k večnemu počitku. Nepričakovano pa ne nepripravljena je nastopila pot v večno domovino, da se vekomaj združi s svojim možem. Celo njeno življenje je bilo zvesto izpolnjevanje njenih dolžnosti. Smrt je zapečatila to življenje, da se lahko reče: «Kakor je živela, tako je umrla.» O njeni smrti se sme reči: bila je odmev življenja, ki je bilo izpolnjeno z neomahljivo zvestavo v poklicu.

«Lepa smrt!» so govorili vaščani. «Iz vestne delavnosti je bila poklicana, mirno in brez bolečin, združena z Bogom, kakor je bilo celo življenje. Mir vrli ženi!»

Gospod minister Pucelj je nadalje govoril v Celju o draginji, ki se zmanjšuje na kmetske stroške in bil mnenja: «Komaj je narastel dinar, že so padli kmetski pridelki v ceni. Vsi induftrijski izdelki pa soostali ravno tako dragi, kakor so bili.»

Ravno isto je povedal «Gospodar» tri dni pred Puceljem v gospodarskem delu pod zaglavji: «Čuvajte kmeta» in «Čudne razmere».

Ako primerjamo pisavo «Gospodarja» meseca junija t. l. in Puceljev celjski govor 25. oktobra t. l., potem se le lahko razumemo globokoumni ministrov stavek v Celju, ki se glasi: «Mogoče je, da so klerikalci s svojimi lažmi in spletkami zmotili par naših pristašev.»

Z današnjim člankom pa ravno hočemo dokazati laž g. ministra Pucelja, katero je izustil v Celju, ko je rekel: «SKS je edina nositeljica kmetske misli in zato je njena zmagata, zmagata kmetske misli.»

Kje pa ste bili tedaj g. minister, ko je naša stranka že davno zastopala kmetsko delavske koristi? Ali ste že živeli in ministrovali ob času taborov? Ali ste se udeleževali za časa najhujšega nemškega nasilja? Po preobratu vas je vrgel splošni val nezadovoljnosti, politične neorientacije, splošne nezadovoljnosti, verižništva in kapitalističnega stremeljenja — kvišku.

Gospod minister Pucelj, klerikalci so s svojimi lažmi in spletkami premotili celo vas, vaše blagorodje, ministrsko porodico, ker ponavljate čez štiri mesece v svojih govorih to, kar je že davno pisal in priporočal našemu kmetu od vas krivično-lažljivo oklevetani — «Slov. Gospodar».

Pridite torej k nam, ako še niste čisto prodali in si umazali poštene, krščanske, kmetske in slovenske — duše!

Ob koncu vam pa povemo kot voditelju izdajniške Samostojne, da vas je lahko kot politika in voditelja sram, ker mažete z našo duševno mastjo, vaše, že z raznimi aferami nadrobno in debelo oštrafotane čevlje!

FANTJE IN MOZJE!

Začnite se le hitro priglašati za socijalni tečaj v Celju, ki se bo vršil 27., 28. in 29. decembra — v sredo, četrtek in petek po Božiču pod vodstvom g. dr. Korošca. Prijave udeležencev naj društva in posamezni udeleženci dopoljšje do 1. decembra tajništvu Slov. kršč. soc. zveze v Celju, hotel Beli vol. V prijavi naj sporočijo tudi: 1. starost, 2. predizobrazbo (šolo), 3. poklic. Tisti, ki želijo skupno hrano (zajutrak, obed in večerja), vse tri dni, naj vpošljejo obenem s prijavo 220 kron. Kdor želi skupno hrano samo 2 dni, naj vpošlje 150 K, samo za en dan pa 75 kron. Hrana bo obilna in tečna. Stanovanja bodo brezplačna. Vsak udeleženec se se prijavo zaveže, da bo vse tri dni na tečaju vztrajal in se predavanj redno in točno udeleževal. Nekaj mladeničev in mož se je že priglasilo. Ker je število udeležencev omejeno, se hitro oglašajte! — Tajništvo Slov. kršč. soc. zveze v Celju.

Naša trgovska pogodba s Poljsko.

Naši državni krmilarji od Pašiča pa do Pucelja sklepajo vedno kake trgovske pogodbe z drugimi državami, a od teh pogodb imajo hasek edinole osebe, ki jih sklepajo, država in narod pa nič, včasih celo še kako prav občutno zgubo.

Pred par meseci se je hvalil po časopisju g. Pucelj, ki je po njegovem mnenju odprl našemu vinu pot v Čehoslovakijo s sklepom takozvane čehoslovaške pogodbe. Po tej pogodbi bodo uvažali k nam Čehi svoje pivo, a koliko našega vina pa bo romalo v Čehoslovakijo, pa je odvisno od izvoznih, oziroma uvoznih dovoljenj. Sploh je izvoz našega vina na Češko le nekako prazno Puceljevo slepilo za javnost.

Na širši podlagi kot čehoslovaška pogodba, je naša trgovska pogodba s Poljsko, ki je bila podpisana dne 24. oktobra v Varšavi. Treba pa tudi glede pogodbe s Poljaki pribiti, da visi v zraku in je veliko vrpašanje, če jo bo sploh mogoče udejestviti.

Tudi pri poljski pogodbi gre za izvoz naših vin na Poljsko, kamor je sicer uvoz vina zabranjen. Po tej pogodbi bi se lahko uvozilo od nas na Poljsko toliko vina, koliko ga porabijo in naročijo iz naše države poljski konzumenti. Količine naših vin, ki bi se naj uvozile na Poljsko sploh niso v pogodbi določene, naši vinski trgovci lahko izvozijo toliko vina, kolikor bi ga pač prodali. Ako bi res ta pogodba s Poljaki uspela, potem bi se nekoliko vsaj popravila naša vinska kriza, v kateri se že nahajamo dve leti radi prevelike nadprodukcije vina. Naši vladni krogi, ki so sklenili trgovsko pogodbo s Poljaki, zagotavljajo, da je po sklepu te pogodbe odvisno predvsem od naših vinskih veletržcev, da oni sami odprejo pot našemu vinu na Poljsko.

Razven vina gre pri pogodbi s Poljaki tudi za izvoz poljskega sladkorja v našo državo, ki je bil dosedaj iz Poljske sploh prepovedan. V naši državi se proizvaja veliko premalo sladkorja, torej ga moramo uvažati iz inozemstva in po novi pogodbi ga bomo lahko dobavljali tudi iz Poljske. Poljska bo namreč dovolila večji kontingent svojega sladkorja za izvoz in kadar bo prišlo to izvozno dovoljenje od strani Poljske, se bodo morali naši trgovci oborožiti z uvoznicami, da ta sladkorni kontingent čim bolj povečajo.

Nadalje določa naša poljska trgovska pogodba, da dobimo za letošnje leto iz Poljske 500 vagonov sirovega petroleja in nafte, ako kupimo istočasno iz poljskih čistilnic za petrolej 1000 vagonov petrolejskih proizvodov, kakor: petrolej za razsvetljavo, strojna olja, olje za mazanje, parafin, cilindrična ter vulkanska olja.

Sirovi poljski petrolej bodo izvažali lahko naši trgovci stopnjevano in sicer v najmanjši količini 20 vagonov naenkrat.

Za vse one predmete, katere bi mi naj izvozili po tej novi pogodbi iz Poljske, se plača v poljskih markah. Treba pa tudi pribiti, da je razno blago na Poljskem precej po ceni in baš radi tega, ker poljsko delavstvo dela za veliko manjše mezde kot naše. Tako stane na primer v tvornicah za sukno v Lodzu 1 meter najboljšega sukna 80—100 dinarjev, pri nas pa 300 do 400 dinarjev. Kot s poljskim suknom tako je tudi z raznimi stroji, poljsko soljo itd.

Tako izgleda na kratko orisana naša trgovska pogodba s Poljsko, ki je po svoji vsebini in obsegu precej ugodna za naše trgovske kroge. Vendar pa, če pomislimo na naše škandalozno slabe razmere po naših železnicah, potem že lahko danes rečemo, da tudi od poljske pogodbe ne bomo želi dobička, ker naš promet se nikakor ne bo zboljšal pod sedanjim režimom. Razven pogodbe s Poljaki pa bo še morala naša vlada skleniti posebne pogodbe za prevoz poljskega blaga in našega vina z vsemi onimi državami, ki ležijo med nami in Poljaki, kakor: z Nemško Avstrijo, Madžarsko, Rumunijo in Čehoslovakijo. Predno pa bodo te prevozne pogodbe sklenjene z ravnokar omenjenimi državami in predno se bo količjak zboljšal in popravil na železniški promet, pa bomo še menda tudi res znatno preobilico naših vin prisiljeni izpiti doma ali kje bližje, kot je n. pr. Poljska.

Ob koncu teh razmišljanj o naši poljski trgovski pogodbi treba še omeniti, da so vse pogodbe sedanje vlade z inozemstvom na zunaj lepe in obetajo na prvi pogled ogromne dobičke, a v istini so pa samo papirnati sklepi, pri katerih zaslužijo samo oni, ki jih sklepajo — a narod in država pa le samo čitata o njih, a kacega dobička nimata in to vsled krivde sedanjega, v vsakem oziru za občno korist brezbriznega režima.

Naše ceste.

Vsled dvamesečnega neprestanega deževja so državne in okrajne ceste silno trpele. Od vseh strani prihajajo poročila, da so celo zidane ceste po mnogih okrajih v takem stanju, da ne moreš z vozom naprej. Največ uničujejo ceste težki avtomobili. Mnogi okrajni zastopi, n. pr. ljutomerski, pa tudi ne vršijo svoje dolžnosti. Načelnik ljutomerskega okrajnega zastopa uganja samo demokratsko in samostojno politiko, a za ceste se ne zmeni.

Glede zboljšanja cest bo treba že sedaj, ko se sklepajo proračuni za okraje, nekaj storiti. Na vsak način bo treba svoto za vzdrževanje cest znatno po vseh okrajih zvišati. Če si uničimo z malomarnostjo še naše ceste, potem pa se bo tudi Slovenija lahko prištevala med Balkan. Torej prva naloga je, da se okrajni proračuni za ceste znatno zvišajo.

Na vsak način pa bo morala država tudi prispevati večje svote za naše ceste. N. pr. cesta Maribor—St. Lenart—Gornja Radgona je postala državna cesta. Saj je edina glavna cestna prometna vez med Murskim poljem, Slovenskimi goricami in Mariborom. Na tisoče vozov in avtomobilov drči po tej cesti. Na vsak način bi morala država to cesto prevzeti in jo razširiti. Okrajji tega ne zmorejo. Tu bi imel poljedelski minister Pucelj hvaležno nalogo. A za take reči samostojni generali «nimajo vremena.» Denarja ima vlada dovolj za pravoslavne Wranglovce, za oficirske avtomobile, za Sokole (saj so nedavno zopet dali iz državne blagajne 1 milijon za ljubljansko sokolsko komedijo), za kano-ne itd.

Ob tej priliki pa tudi opozarjamo občine, da letošnje zimo vse pripravijo za zboljšanje razoranih občinskih cest. Okrajni zastopi naj gredo v tem oziru občinam na roko. Mariborski okrajni zastop n. pr. prispeva vsako leto občinam za popravo cest 50 odstotkov od izdane svote.

Lepe ceste naj bodo v Sloveniji znak lepote naše zemlje in res pravega naprednega gospodarstva.

NAJVEČJA DOLŽNOST

vsakega zavednega pristaša naše krščanske stvari je, da si naroči katoliški časopis. «Slovenski Gospodar» naj bo v vsaki hiši! S posebno prošnjo pridemo danes pred vas, naši možje in žene, mladeniči in dekleta: Naš list razširite v vaši vasi, oziroma župniji, da zadnje kočice. «Slovenski Gospodar» je med našim ljudstvom najboljši apostol prave krščanske zavesti, star branitelj pravic Slovencev in priljubljen svetovalec našega naroda. Naša pravična slovenska in krščanska stvar bo zmagala le tedaj, če bomo imeli v vsaki hiši naš časopis. Izgovorjena beseda izgine, pisana ali tiskana pa ostane. Zaupniki naši, žrtvuajte vsaj vsako nedeljo nekaj ur za zbiranje novih naročnikov. Stari pa boste itak vsi zvesti ostali. Kaj ne?

ALI BOMO KMALU ŠLI VOLIT?

Kakor izvemo iz zanesljivega vira, je beograjska vlada strogo naročila pokrajinskim upravam, naj imajo vse pripravljeno za nove volitve. Ker so v vsaki občini volilni imeniki že davno sestavljeni, vlada lahko volitve naglim potom izvrši. Na to moramo biti vedno pripravljene. Kdor še pri svoji občini ni pregledal volilnega imenika, naj to takoj stori. Mnogo ljudi je izpuščenih. Kdor ni vpisan, ne bo smel oddati svojega glasu. Če ste izpuščeni iz imenika— takoj izvršite reklamacijo! Naše zaupnike pa zelo nujno prosimo, da si imenike takoj prepisejo. Imenika sta dva: za občinske in za državne volitve. Prepisite oba in skupno!

zaupniki pregledajte, če so vsi naši notri. Imenik dobro shranite za volitve, za agitacijo. Po vseh župnijah in občinskih oživite krajevne odbore Kmetijske zveze, oziroma Ljudske stranke. Prihodnje volitve bodo odločile, ali dobimo kedaj boljšo vlado in ž njo tudi boljšo gospodarstvo kot je današnja. Bodimo svoje sreče kovači!

Balkanska zveza?

Zivimo v času stalnih obletnic. Dobro je, da se vsaj ob teh priložnostih razgiblje naša javnost za stvari, ki so za državo in ljudstvo velike važnosti za bodočnost. Tako smo n. pr. tudi imeli proslavo desetletnice kumanovske zmage nad Turki, ki bi pa ne bila mogoča, ko bi ne bili Srbi v vojni zvezi z Bolgari, ki so takrat kot najmočnejša država na Balkanu s svojo junaško vojsko prikovali proti sebi močne turške čete. Te turške čete bi bile, brez Bolgarov in njihove zmage pri Kirkilisu, vržene proti Srbom pri Kumanovem in kdo ve, kako bi se obrnila bojna sreča. Zato je skoraj neokusno od beograjskih mogotcev, če podžigajo vele-srbijanski šovinizem s trditvijo, da so Srbi sami in samo Srbi zmagali nad Turki. Taka samohvala ni vredna piškavega oreha. Tem manj pa, če se ta samohvala vrši na način, ki popolnoma in namenoma pozablja na obletnico ustanovitve — balkanske zveze.

Slovenska ljudska stranka se vedno in povsod dosledno poteguje za pravico in resnico vsega krščanskega ljudstva in slovanstva in to tudi takrat, ko se druge stranke na vse kripilje prizadevajo, da ničesar ne store, kar bi bilo proti volji in koristim trenutnih krmajev države. SLS v svojem programu s krščansko-versko podlago zasleduje združenje vseh Slovanov — zlasti pa Jugoslovanov — v skupno državo in pri tem ne pozablja na medsebojne večje ali manjše razlike, radi katerih zahteva avtonomijo in zakonodajno posameznih delov. Vsem je še v spominu, kako neustrašno se je naš poslanec Sušnik zavzel v parlamentu za avtonomijo Macedoncev. Vele-srbijanci so mu zato grozili celo s pretepom. «Stražo», ki skoraj v vsaki številki poroča na kratko o pisavi bolgarskih listov, kolikor jih še pušča naša vlada k nam, je liberalni «Tabor» napadel ter nesramno tožil policijo, češ, da je uredništvo «Straže» v tajnih zvezah z glavnim mestom Bolgarije, s Sofijo. Policija, ki je napravila preiskavo v uredništvu, je sprevidela, da so jo «taboraši» temeljito nalagali. Seveda je «Straža» tudi vnaprej pisala za zblizanje z brati Bolgari, ki imajo danes na vladi svojo skoz in skoz krščansko kmečko stranko. Ta stranka in njen voditelj Stambolijski, sedanji predsednik bolgarske vlade, ki je celo vojno presedel v ječi, se trudi, da se Bolgarija združi z našo državo. Pašičeva vlada, v kateri sedi tudi «kmet» Pucelj, pa je delala naravnost proti združenju naše države z bolgarskim kmečkim ljudstvom in podpira stremljenje, da pridejo v Bolgariji zopet na površje tisti, ki so vodili vojno proti Srbiji in ki so zato sedaj pred sodiščem.

Ker so pa bili Grki, ki so imeli prevelike oči in premajhen želodec, v Mali Aziji tepeni od Turkov, je naša vlada sprevidela, da se brez Bolgarov ne more voditi zunanja politika na Balkanu. Predsednik angleške vlade, ko je spoznal, da se je preveč zanašal na Grke, se je kot poštenjak odstranil iz vlade, Pašiču se pa še niti ne sanja, da bi izročil krmilo države sposobnejšim možem. Zato je moral Pašič ugrizniti v kislno jabolko in te dni se pričakuje v Beogradu prihod bolgarskega predsednika Stambolijskega.

Sedaj je tudi vladno časopisje za prijateljsko politiko z Bolgari, nam pa je v zadoščenje, da smo vedno branili in podpirali vse, kar je moglo zblizati Srbe in Bolgare. Koliko sramotjenja, groženj, napadov, denunciacij in celo policijsko preiskavo smo morali prenašati! Sedaj pa tisti, ki so nas zaradi našega stališča obrekovali, napadali in denuncirali, hinavsko zavijajo oči in pravijo, da so tudi oni za zblizanje z Bolgari. Ne bomo preiskovali, ali so liberalci in samostojneži govorili neresnico prej ali sedaj, vemo pa to, da tem izdajalcem stanu in rodu ni niti za kmečko ljudstvo niti za državo, ampak samo za — lasten žep.

Te dni je bil v Beogradu grški zunanji minister, da se naša vlada posvetuje ž njim, kako bi se dalo prevariti in ogoljufati Bolgare, ki so sedaj zopet potrebni in dobri proti — Turkom. Grška, ki je zagrizena sovražnica tako Bolgarov in Srbov, kakor sploh Slovanov, ki bi rada Rusijo vtopila v žlici vode, je ponudila naši vladi za jugoslovansko podporo del pristanišča v Solunu in srbske šole med grškimi Bolgari. Ko bi naša vlada vodila pametno politiko, bi se sporazumela z Bolgari, ki imajo krščansko kmečko vlado — brez framazonov in brezvercev, kakršni so pri nas. — Tak sporazum bi dal Bolgarom pristanišče Dedeagač v Egejskem morju, mi bi si vzeli Solun, ki spada v našo državo, pridobili bi vpliv in moč ter zvezo s Črnim morjem in z Rusijo ter bi mogli upati tudi na — Carigrad.

Če se sedaj govori o balkanski zvezi z Grki in z Rumuni, teh ciljev ne bomo nikdar dosegli, pač pa, ako stopimo v skupno zvezno državo z avtonomno Bolgarijo. Tega pa se nasprotniki jugoslovanstva in slovanstva bojijo in med temi sovražniki je Pašičeva klika s Puceljem in Žerjavovim repkom. Zato nimamo dosti upanja v uspeh Stambolijskega prihoda v Beograd, pač pa pričakujemo, da se voditelj bolgarskih krščanskih kmetijskih množic ne bo dal ugnati v kozji rog.

Balkanska zveza brez iskrene slovanske in jugoslovanske politike je mrtvorajeno dete, kateremu ne moremo zaupati naših svetinj: mir, državo in ljudstvo.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Pašič je v resnici prelomil svojo obljubo ter ni hotel podati ostavke vlade, ko so bile vse parade pri kraju. Radi tega je sklical Davidovič sejo demokratskega kluba, da vsaj demokratske ministre pripravi do izpolnitve dane obljube. Proti temu je nastopil Pribičević s svojimi pristaši, češ, naj vlada brez vsakih sprememb ostane, ker zahtevajo to zunanji in notranji politični dogodki, — in pojavila se je tudi tretja demokratska skupina, ki se noče zameriti ne na desno in ne na levo, ki je zadovoljna z vsako vlado, če se da kaj profitirati — in ki ob sejah, ker gre za ja ali ne, rajši ostane doma.

Pašič v svoji vladi ne vidi prav nobene krize, kar se zgodi zunaj ali doma, vse mu služi v razlog, da se podaljša življenje njegovemu režimu, če se pa pojavijo nujne stvari in važna vprašanja, se pa vedno izgovarja, da je vlada v krizi. Tako se je izgovarjal napram in validom in tudi napram uradnikom.

Invalidi so siti večnih obljub in zahtevali so, da se jim na račun že tako dolgo pripravljenih zakonov tudi nekaj da za žep in želodec. Enako je z državnimi nameščenci, ministre so obiskali odposlanci invalidskih in uradniških organizacij in Pašič je momljal, da s pomočjo sedaj «ne može, da bidne», ker je vlada v krizi. Invalidi so si izbrali 100 članski odbor, ki stoji vedno v Beogradu pred parlamentom in zagrozili so, da bodo vladi napravili sramoto s protestnim shodom vseh rezevez, kakršnega še svet ni videl.

Po Dalmaciji so še vedno nemiri in spopadi med najemniki in lastniki zemljišč, ko so pa pri prvem zasedanju parlamenta dne 6. t. m. zahtevali zemljoradniški poslanci, naj se nujno obravnavao dalmatinske zadeve, ker teče kri in se uničuje narodna imovina, je vlada odgovorila, da ne vidi za to nobene nujnosti. — Nujna se pa zdi ministrom — izbira dvorskih dam, ker se bo z zimo začelo na dvoru živahno in veselo življenje veselje in sprejemov. Za prvo dvorsko damo je že v samem Beogradu nad 30 kandidatkinj in ministri so si na dolgotrajnih sejah belili glave, kako bi svoje žene, hčerke in prijateljice privedli do časti in ugleda dvorskih dam.

Na skupščinski seji dne 6. t. m. se je izvolil finančni odbor. Pred volitvijo predsednika je prišlo med radikali in Pribičevićevimi pristaši na eni strani ter med Davidovičevimi pristaši na drugi strani do hudega spopada. Radikalci so predlagali za predsednika dr. Vojo Marinkoviča in nikakor niso hoteli dr. Voje Veljkoviča, ki so ga kandidirali Davidovičevci. Ker je pa bila opozicija za Veljkoviča in ker je Marinkovič izjavil, da ne sprejme tega mesta, je bil izvoljen za predsednika Veljkovič.

Od jugoslovanskega kluba so v finančnem odboru: dr. Dulibič, dr. Šimrak in Pušenjak; namestniki so pa: Škulj, Zebot in Stanko Banič.

Edina sprememba v vladi je ta, da je odstopil voj. minister general Vasič, ter na njegovo mesto prišel general Pešič. Pravijo, da je Vasič vrgel Pašičev sin Rade iz jeze, ker ni mogel s svojim kompanjonom nekim Puniša Račičem, ki je s pomočjo obeh Pašičev žene vse državne gozdove v Črni gori nesramno izkoristil, zaslužiti pri neki nabavi vojaške opreme. Minister Vasič je «difral» sam in ker ni dal zaslužiti tudi Pašičevi žlahti, je moral iti. Novi vojni minister je bil od Pašiča menda že pod pogojem, da bo to storil, tako hitro ustoličen.

ITALIJA.

Poveljnik ulice in pouličnih razgrajčev-fašistov se prav živahno suče na vladi, daje neprestano izjave, kako bo skrbel za ugled države na zunaj in za mir v notranjosti. Na zunaj pravi, da se bodo obdržale vse doslej sklenjene obveznosti in pogodbe, če jih narodni svet, pod pritiskom fašistov seveda — odobri. Zunanja politika je torej dovolj dvolična, notranji mir se pa kaže v tem, da fašisti še vedno rogovilijo po ulicah in da so v Rimu naskočili celo rusko sovjetsko poslaništvo, radi česar je ruska vlada že protestirala. — Laška republikanska stranka je v svojem oklicu ostro obsodila fašistovsko vlado ter jo označila kot navadno nasilje razuzdane fašistovske tolpe nad večino naroda.

Turška država.

Zmaga nad Grki je spodrinila Carigrad ter napravila Angoro za središče Turčije. Angorska vlada je sporočila ministrom carigradske vlade, da bo postopala proti njim, ako takoj ne odstopijo, kot proti veleizdajalcem. Zaradi tega je vlada v Carigradu odstopila. — Rifaat paša, ki je kot guverner angorske vlade prevzel oblast v Carigradu, je naznanil zavezniškim komisarjem, da je odslej v vseh vprašanjih v Turčiji pristojna edinole angorska vlada. Bodoči vladarji turške države se bodo volili in država dobi republikansko ustavo. Med Turki, ki so proslavljali ta preobrat po carigradskih ulicah, in med vojski angleške posadke je prišlo do krvavih spopadov. Iz Angore poročajo, da namerava vlada velike narodne skupščine zahtevati na orientalski konferenci v Losani, naj dobi Turčija one meje, kakor jih je imela pred izbruhom vojne.

Rusija.

Na noto britanske, francoske in italijanske vlade, da se sovjetska vlada udeleži orientalske konference mirovne konference v Losani, je zunanji komisariat poročil ruske brzojavne agenture odgovoril z noto z dne 2. t. m., v kateri izjavlja sovjetska vlada, da nikaor ne more privoliti, da bi bila Rusija le samo h go-tovemu delu konference pripuščena. Rusija zahteva

zase, za Ukrajino in za Gruzijo iste pravice, kakor jih imajo ostali udeležniki konference.

Naša zborovanja.

60letnico Slomškove smrti proslave združene krajevne krščanske organizacije v Gornji Radgoni v nedeljo, dne 29. t. m. Govori g. prof. Vesenjajk. — Popoldne bo istotam tudi politično zborovanje. Več bomo poročali prihodnjic. Zeleti je, da se krščansko ljudstvo udeleži v velikem številu obeh zborovanj!

Občni zbor bralnega društva in proslava šestdesetletnica Slomškove smrti se je minulo nedeljo prav lepo obnesla pri Sv. Martinu na Pohorju. Številnim navzočim šentmartčanom je govoril o potrebi izobrazbe in o Slomšku g. Golec iz Maribora. Vsa čast zavednim Smarčanom, ki so ob sneženem vremenu v tako lepem številu posetili zborovanje ter slavnost in so pokazali s hvalevrednim obiskom, da se zavedajo potrebe ljudske izobrazbe in da so vneti častilci za nas Slovence nezabnega vladike Slomškega.

Narodni poslanec g. dr. Josip Hohnjec je imel na praznik Vseh svetnikov na Polzeli v Savinjski dolini shod Slovenske ljudske stranke. Obisk je bil prav dober. Dr. Hohnjec je obširno razpravljal o vprašanjih zunanje politike. Nato je poslanec govoril o notranje-političnih razmerah v naši državi. Balkanizem, ki je naš državec v škodo in propast, se iz juga širi proti severu in zapadu ter je v višjem šolskem svetu v Ljubljani našel eno svojih glavnih taborišč. Resolucije, ki so bile enoglasno sprejete, izrekajo poslancem SLS popolno zaupanje, protestirajo zoper nasilno in protiljudsko postopanje višjega šolskega sveta v Ljubljani, kjer komandirajo zbesneli demokrati in nasprotniki krščanskega ljudstva, zoper razkristjanje šol in vse mladinske vzgoje, zoper protiljudski načrt novega davčnega zakona. Obenem so volilci odločno ugovarjali zoper način, kako se jim nalaga osebno-dohodninski davek, ker se jemljejo za podlago dohodki, ki so pretirano visoko naračunjeni, v resnici pa so veliko manjši.

Tedenske novice.

Kdo je na vladi? Vele-srbiska stranka radikali, liberalni demokrati in slovenski samostojneži. Od kdaj? Od zadnjih volitev dne 28. novembra 1920. Ali je od tega časa kaj bolje, kakor je bilo poprej, ko je bil dr. Korošec minister? Sami čutite dobrote, ki jih je prinesla sedanja vlada v Beogradu: Slovence so vkovali v srbijanski centralizem z vidovdansko-ustavo, odvzeli nam samoupravo, dali nam nove davke, nove takse, povišali carino, desetek, poštnino, sol, petrolej in vžigalice dejali pod monopol in jih neznošno podražili, naložili velik davek na žganjekuho, poslali so nam nesrečne Wranglovce, slovenske sinove pa vrgli na stotine iz službe, slovenskim katoliškim fantom o kasarnah preskrbeli batine, slovenskim kmetom odzvetje vprežne živine in vozov, bolnike vrgli iz bolnišnic, katoliške učitelje in učiteljice pošiljajo v pregnanstvo, državi kopičijo dolgove na dolgove in tako gre ta povest kot morskaka kača naprej in naprej. Vse to se je izvršilo in se dogaja, ko so v vladi liberalci in samostojneži s svojim Puceljem. Kdo more to tajiti?

Grda laž samostojnežev. V «Kmetijskem listu» samostojneži neprestano lažejo, da je dr. Korošec razširil srbski vojaški zakon na hrvatske in slovenske kraje. To laž širijo na shodih tudi Drofenik, Dobnik, Mermolja in njihovi priganjači. Res je, da dr. Korošec ni bil nikdar vojni minister in tistikrat, ko je ministrski svet razširil srbski vojaški zakon na «prečanske» (naše) kraje, dr. Korošec ni bil minister. Ko se je Pucelja prijel v narodni skupščini za kravate, zakaj širi on in njegovi pristaši tako ostudno laž o dr. Korošcu, je sam Pucelj pritrdil, da je ta vest o dr. Korošcu izmišljena in neresnična. Samostojni teče voda v grlo ljudje ji povsod obračajo hrbet, zato pa skuša na nizkoten način zvaliti krivdo za svoja protiljudska dejanja na našega poštenega voditelja. Laž pa ima kratke noge!

Minister Pucelj proti našim mladeničem. «Slovenec» poroča, da je Pucelj na enem zadnjih shodov Samostojne kmetijske stranke na vprašanje zborovalcev, kaj je z odpustom letnika 1898, odgovoril: «Kaj jih bomo oproščali, služijo naj za domovino, ker vojake potrebujemo». Ko pridejo volitve, izrečite mladeniči Puceljevi Samostojni posebno zahvalo za te besede.

Vojaško breme je v naši državi krvavo in silno. Priznavamo, da mora domovina imeti obrambo, a ta mora biti poceni in taka, da bo vzbujala zadovoljnost. Pritožbe vojakov glede surovega ravnanja ž njim smo že nešteto krat opisali v «Gospodarju», naši delavni poslanci pa v parlamentu. Danes prinašamo na drugem mestu članek o dajatvi konj, volov, voz in opreme ter še o nekem posebnem vojaško-dajatvenem (5 odstotnem) davku. Ljudstvo je v očigled teh neznošnjih bremen nevoljno in opravičeno razburjeno. Ali je tega vsega treba, se vprašamo? Mislimo, da ne. Vojaštva naj bo samo toliko, kolikor ga je res neobhodno potrebno za notranje in zunanje sovražnike. A danes nas vojaštvo stane grozne žrtve. Slišimo, da se bo v parlamentu prav kmalu obravnavalo o novem vojaškem zakonu. Tu pač prosimo naše poslance, naj zastavijo vse svoje sile, da se napravi taka postava o vojaštvu, da se število vojaštva zniža kolikor mogoče, da bodo fantje služili v domačih krajih in pod domačimi oficirji. Posebno pa se naj boljše uredi vprašanje oprostitev, dopustov in vebze. Manevri pa se sploh morajo — odpraviti.

Zahvala naših fantov. Letnik 1918 je po zaslugi

poslanec Jugoslovanskega kluba odpuščen. Veselo vriskajoč smo odšli slovenski fantje na svoje domove. Podpisana izražama v imenu svojih tovarišev iz garnizije Požeга iskreno zahvalo poslancem naše krščanske stranke, ki so se resno pobrigali za naš odpušč. — Bog Vam stotero poplačaj! Janko Sattler iz Ivanje pri Radgoni, Konrad Pečovnik iz Rdečega brega na Poh.

Mermolja, znani ovaduški poslanec Samostojne kmetijske stranke, si ne upa več na svetlo: Ljudstvo je silno ogorčeno radi njegovega podlega postopanja. Vse, kar ne pleše po njegovem «fučkanju», bi Mermolja rad spravil proč ali pa vsaj v kajho. Kadar pride domov, ga morajo spremljevati oboroženi ljudje. Boji se ljudske sodbe. Doma pa se zapre in po cele dneve in cele noči piše in piše. Kaj piše? Po večini ovadbe. Po njegovem prepričanju je vse protidržavno, kar noče iti v njegovo Samostojno ali demokratsko stranko. Ovaduška pisma piše o katoliškomišlečih kmetih (Supanič, Gungl, Ilesič, Januš, Senekovič, Bauman itd.), o učiteljih in učiteljicah, o duhovnikih, žandarjih, poslancih, «Straži» in «Gospodarju». V oči ne upa nobenemu pogledati. V cerkev ne gre nikdar. Ker ga ljudstvo nikjer več ne mara, se tolaži Mermolja s tem, da bo pri prihodnjih volitvah «klerikalcem» prepovedano agitirati in prirejati shode. Še naše liste namerava Mermolja ustaviti. Mermolja bi rad igral vlogo Bismarcka. A vse zapušča njegovo barko. Ovaduhi, izdajice in koritarji med vernim slovenskim ljudstvom nimajo sreče!

Kako Mermolja zabranjuje ljudstvu pravico do pota. Iz Cirknice pri Sv. Ilju, kjer ima Mermolja sedaj svoj z beograjskimi stotisočaki kupljeni gospodski dom smo dobili naslednje pismo: Naš Sv. Ilj je imel nekdanj barona Pistorja, Höltshla, Fišerederja in še druge, ki so hoteli Slovencev oropati njih pravice. Tu pri nas se je nedavno naselil poslanec Samostojne, kateri bi rad postal drugi Pistor. Naše dobro učiteljstvo, ki ni hotelo uganjati v šoli sokolsko politiko, je ovadil kot «nemškutarje». Posestniki in viničarji smo imeli staro pravico do pešpoti mimo njegove «graščine». Ta pravica gre gotovo za 80 let nazaj. Po tej pešpoti smo posestniki in viničarji iz Cirknice, St. Ilja, Kresnice in Svečine hodili na železniško postajo, odkar ta obstoja. In sedaj je Mermolja, ki se hvali kak prijatelj in zagovornik ljudskih pravic, da je, to pešpot prepovedal in jo zagradil. Posestniki in viničarji smo ogorčeni. Mermolja nam že ne bo jemal stare naše pravice. Sedaj smo še bolj spoznali, kaki hudobci so voditelji Samostojne.

Kaj je v Jarenini novega? Trgatev smo končali. Natrgali smo povprečno polovico več kot lani. Kapljica pa bo srednja. — Vsled neprestanega deževja so naše ceste po klancih nedostopne. Živina se pogrezne do trebuha v blato. — Znani Mermoljev agent Hasl divja po fari okoli in se hvali, kako bosta z Mermoljem grunte delila. Že to, da se Mermolja brati s človekom kot je Hasl, mu je vzelo med vsemi poštenimi ljudi ves kredit. Prej je bil Hasl najhujši in najgrši nemškutar, a danes ga Mermolja slavi kot vzor-narodnjaka. Samo preklinja in zapravlja. Še tisti, ki so s Samostojno držali, se je sramujejo. Pred meseci je g. Vrtojban naznanil, da bo priredil tu «velik» shod. A ni ga in ga ni. Kaj ga je neki tako preplašilo? Pa ne menda «sijajen» uspeh pri Sv. Jakobu in Sv. Marjetli Ivan, le pridi, če imaš kaj korajžel! — Tudi naše Jareninčane Mermolja na tožengroški način kakor rojen ovaduh ovaja. Na poti sta mu posebno naša moža gg. Supanič in Gungl. — «Slovenskega Gospodarja» ima v naši župniji naročenih nad 100 družin. «Kmetijski list», ki mu mi pravimo «Štajerca», pa je pri nas dobil suščico. — Starši našega pristaša in posestnika g. Jož Vernik obhajajo letos zlato poroko. Čestitamo! — Znani Konrad Schnuderl je hotel vloviti tudi naše pridne viničarje v svoje narodnosocialistične mreže. Obljubljal jim je za 300 K par čevljev. A ko so zvedli, da je to sama goljufija, so S-c-h-nuderlu pokazali figo. K. Schnuderl je nekdanj pri Sv. Jakobu bil dopisnik «Štajerca» pozneje je bil socialdemokrat, nekaj časa je pomagal Mermolji voziti «samostojno» šajtergo, a sedaj farba in za nos vodi kot narodni socialist viničarje. Ko mu ta kšeft ne bo več nesel, pa bo gotovo pomagal cirkniskemu Mijoviču ustanoviti srbsko stranko. — Pa z Bogom, g. urednik, se še vidimo!

Kmetiskim zvezam celjskega okrožja. Koledarček Jugoslovanske kmetске zveze za leto 1923 je pravkar izšel. Cena mu je 28 kron; s poštnino vred stane 30 K. Kdor naroči najmanj 10 izvodov, ga dobi po 28 K in mu poštnine ni treba plačati. Kmetске zveze celjskega okrožja naj takoj sporočijo tajništvu Slov. ljudske stranke v Celju, hotel Beli vol, koliko koledarčkov jim naj pošljemo. Letošnji koledarček je znatno večji ko lanski. Kmetje, sezite po tem edinem kmetiskem koledarčku! — Tajništvo SLS v Celju.

Nekatere Kmetске zveze celjskega okrožja še vedno niso plačale zvezkov za odbornike KZ in knjižice «Zakon o oblastni in srezki samoupravi», ki smo jim jih poslali. Prosimo, da znesek kar najhitreje vpošljejo. Člani KZ, ki prosijo tajništvo pismeno za pojasnila, naj priložijo dopisu znamko za odgovor. — Tajništvo SLS v Celju, hotel Beli vol.

Proteste zoper vladni načrt o davkih so poslale nadalje sledeče KZ: 59. Sv. Miklavž nad Laškom, 60. Teharje in Sv. Lovrenc pod Prož., 61. Sladkagora, 62. Prevorje-Presečno, 63. Smartno ob Dreti, 64. Stari trg-Podgorje, 65. Spitalič-Motnik, 66. Ljubno, 67. Solčava, 68. Marija Gradec, 69. Dramlje. Kje so še ostale KZ s svojimi resolucijami?

Družba duhovnikov lav. škofije sklicuje izredni občni zbor za četrtek dne 23. novembra ob 10. uri predpoldne v Tiskarni sv. Cirila. Na dnevnem redu je poleg poročila odbora sprejema pravil. Ako ob 10. uri

občni zbor ne bi bil sklepčen, bo pol ure pozneje drugi občni zbor, ki sklepa pri vsakem številu navzočih članov. Ta občni zbor je zelo važen. Gre namreč za to, da se pravila tako spremenijo, da stopi namesto dosedanje družbe društvo «Vzajemnost». Zato se naj tega občnega zbora p. n. člani v polnem številu udeležijo. Odbor.

Za ustanovitev meščanske šole v Marenbergu. V nedeljo, dne 29. oktobra 1922 se je v Marenbergu sestal pod predsedstvom pokrovitelja gospoda krajnega glavarja dr. Marka Ipavica odbor za zgradbo meščanske šole za marenberški okraj. Razmotrivala so se vprašanja glede zagotovitve potrebnih sredstev, ter glede kraja, kjer bi naj stala meščanska šola. Iz izjav posameznih zastopnikov iz okraja je razvidno, da se prebivalstvo zelo zanima za ustanovitev prepotrebne šole za ta okraj in da je tudi voljno v to svrhu žrtvovati potrebna sredstva. Prihodnji sestanek se vrši dne 25. t. m. ter je upati, da se storijo takrat že odločilni sklepi in da se s prihodnjim šolskim letom otvori tudi v naši Dravski dolini prepotrebna meščanska šola.

Družba sv. Mohorja naznanja, da radi nestalne kupne vrednosti denarja za letni književni dar le toliko knjig proizvajajo, kolikor se jih naroči spomladi. Naknadnih naročil družba ne sprejema in radi visokih poštnih pristojbin na nje ne odgovarja.

«Kmetijski list» priporoča neki tudi v madžarskem jeziku pisan list prekmurskih liberalcev in upa, da bo ta listič temeljito branil napredne interese. — Samostojnežem torej ni niti za kmetijstvo, niti za narodnost, ampak samo in edino za «napredne (namreč liberalne) interese». Mi to že zdavnaj vemo in s tem samo pribijamo zopetno samostojno priznanje.

Vprašanje iz Ljutomer. Joško Rajh iz Mote, Roškarjev Drašek ter še par takih «samostojnih» tičev je čivkalo celo poletje in jesen: «Pucelj bo začel graditi železnico že 1. septembra, potem 1. oktobra, 15. oktobra, 1. novembra», a o kakih pripravah ni ne duha in ne sluha. Tisto notranje posojilo čez 300 milijonov dinarjev, ki je bilo med drugim določeno za gradnjo železnice Murska Sobota—Ljutomer—Ormož, so v Beogradu pri vladi zafučkali za druge (srbske) potrebe. Ameriško posojilo uporabljajo za borzo, oficirje in kanone. Vprašamo: Kdaj se bo začela graditi prleška železnica? (Odgovor uredništva: Pucelj in Samostojna živita sli samih obljub. In obljube ju bodo tudi upropastile.)

Izobraževalno društvo v Lajtersbergu obhaja prihodnjo nedeljo, 12. t. m. svoj društveni praznik. Zato bo ob pol 10. uri dop. dnevu primeren govor s slovensko sv. mašo v župnijski cerkvi sv. Marije. Popoldne pa priredi ob 5. uri v Narodnem domu Finžgarjevo znano igro: Razvaline življenja. K obilni udeležbi vabi odbor.

Invalidski shodi se vrše in sicer: V nedeljo, dne 12. novembra 1922 v Selnici ob Dravi v hiši g. Čapla Jakob ob 2. uri popoldne. V nedeljo, dne 19. novembra pri Sv. Duhu—Loče pri Poljčanah v gostilni g. Kračun Anton ob 11. uri dopoldne. V nedeljo, dne 26. novembra v St. Ilju v Slov. gor. v gostilni gospoda Bauman ob 8. uri zjutraj in isto nedeljo, dne 26. novembra pri Zg. Sv. Kungoti v gostilni Vaupotič ob 3. uri popoldne.

Izkaz darov za Dijaško večerjo. Ob priliki, ko se je pri Lovro Čičeku v Jelovcu (Kamnica) blagoslovila kapela, se je nabralo 142 din. Tretjeredna skupščina v Laškem je zložila mesto venca na grob rajne tretjerednice Marije Krulje za Dijaško večerjo 123.85 din. — Pri blagoslovitvi Lipovnikove kapele v Metavi je nabral veleč. g. kaplan M. Krevh 107.50 din. — Prof. dr. Fr. Kovačič, Maribor, 100 din. — Župni urad Razbor pri Slov. Gradcu 67.50 din. Neimenovan iz Maribora 25 din. — Središka župnija je poslala nanovo 16 vreč živil za Dijaško večerjo. — Ob priliki blagoslovljenja prenovljene podružnice Sv. Lenarta pri Brezicah se je nabralo v gostoljubni hiši g. Jožefa Šetine 100 din. — Odbor prosi, da se ga tudi od drugod podpira. Ker je v začetku moral še le podjetje organizirati, opremiti in živilkupovati, znašajo vsi izdatki za mesec oktober čez 7800 dinarjev. Vsem darovalcem se pristrčno zahvaljuje in se vsem priporoča blagajnik Dijaške večerje, Cirilova tiskarna, Maribor.

Poroka dveh naših pristašev. Minuli pondeljek se je na Polensaku poročila pridna članica Marijine družbe, vestna agitatorka, sotrudnica naših katoliških organizacij ter večletna tajnica tukajšnjega katoliškega izobraževalnega društva, mladenka Veronika Janžekovič iz Preroda z vestnim pristašem in članom Kmetске zveze, mladeničem Jos. Florjanič, pos. v Prerodu. Ker sta oba člana naših katoliških organizacij, nam s tem dajeta poročstvo, da bosta tudi v naprej ostala neustrasna branilca naših krščansko-socijalnih načel! Novoporočencema želimo obilo sreče.

Čuden ljubitelj revnih ljudi. Iz Polensaka nam poročajo: Nad vse srečne se čutimo mi Polensani, ker imamo v svoji sredini naprednega šolnika Finka, ki je vnet agitator za brezversko sokolstvo, priden rekvizitor šolskih jabolk za časa, ko so bile še last šolskega slugel! Nad vse vestnega izvršitelja agrarne reforme nad šolskim posestvom, katero je prejšnja leta imel šolski sluga v nagrado za vestno izpolnjevanje svojih dolžnosti. In je tudi s slamo, ki je zrastle na posestvu, dal pokrivati šolske hleve. A letošnje leto pa kljub temu, da šolnik hasnuje posestvo, pa fehtari slamo za pokrivanje hlevov pri okoliških kmetih. Razumljivo je, da ga šolski svet s posestvom ni silil in da je s tem, da si je prisvojil posestvo prisilil šolskega slugo s kopo otrok in v tuji hiši, da si mora skrbeti za kruh na drug način. Lepa je torej ljubezen našega naprednega učiteljstva do ubogega kmetiskega ljudstva. Dobro se torej Tonče razume na agitatorstvo, rekvizicijo sicer tujih jabolk na upeljavanje agrarne reforme, a ne razume

pa tega, da bi si dal tudi hlev pokriti z lastno slamo. Ne vidiš, ne slišiš šolarjev, ki jih ti vzgajaš v sokolskem duhu, da med potoma gredeč v šolo in iz šole, namesto da bi pozdravljali srečajoče ljudi s krščanskim pozdravom: Hvaljen Jezus, pa kričijo: Aufbiks, horuk — —!

Napredovanje orlovstva. Iz Šoštanja nam poročajo: «Mi gremo naprej, mi Orli». O resničnosti tega izreka se je lahko vsakdo prepričal, kdor je prisostvoval krasno uspeli telovadni akademiji, ki jo je priredilo Savinjsko orlovsko okrožje dne 29. oktobra v hotelu Union v Šoštanju. Ta samozavesten, siguren, mestoma naravnost eleganten nastop naših kmetiskih fantov-Orlov nas je očaral. Hote ali nehote je moral vsakdo priznati, da je bila ta prireditev nekaj res prvovrstnega. Vsa čast vrlim telovadcem, kakor tudi Orlicam in narasčajnikom, ki so brez izjeme vsi svojo nalogo rešili v splošno zadovoljnost občinstva, da celo še prav v ne-ljubo priznanje nasprotnikov orlovstva. Posebno pa se je odlikoval odsek «Šoštanj», ki je združen s novoustanovljenim odsekom «Ravnice», s svojo jako sigurno in spretno proizvedeno skupino žel viharen aplavz gledalcev. A tudi druge točke, kakor deklamacije, govori, petje, bi se ne bile mogle proizvajati boljše, kot so se; skratka, vse je bilo izvrstno in lepo ter je smisel za orlovsko idejo med narodom le razširilo in poglobilo. — Bog živi!

Elektriko iz Fale že napeljujejo po Savinjski dolini. Iz falske elektrarne že napeljujejo dalje časa električni tok v smeri proti Celju. Pot, po kateri bo vodil daljnovod, je že izmerjena. Cela električna napeljava iz Fale do Celja in Trbovelj bo gotova do prihodnjega poletja. V Celju bodo zgradili večji transformator in bo mestna elektrarna oddajala tok v poljubnih količinah. Falska elektrarna ima v Celju svoje večje zbirališče delavstva.

Onečastjanje pokopališča. Od Sv. Jakoba v Slov. gor. nam poročajo: Silno žalostno in za velik praznik nedostojno se je končala mrtvaška pobožnost na našem pokopališču na Vseh Svetih dan. Komaj je končal g. župnik s svojimi molitvami za pokojne in je nameraval pevski zbor, kakor je navada, zapeti še žalostinko in so ljudje začeli opravljati molitve na grobovih svojih ljubih, se naenkrat zasliši strašno kričanje nekoga neznanega človeka. Čudom se čudimo, ko vidimo, da pridiguje neizogibni naš stari znanec in samostojni agitator Konrad Žnuderl. Ljudje so morali pustiti grobove in molitve, pevci spraviti svoje pesmi in poslušati nehote nepoklicanega pridigarja. Ko se je natanko videlo, da govori oni človek, ki je naše ljudi smotil, da so volili samostojneže, se je ljudstvo zopet spomnilo nesramnega izdajstva samostojnih poslancev, njihove, za Slovence pogubonosne politike, in začel se je strašen hrup, prepir, nemir, zasmehovanje, kletvice, kar je popolnoma onečastilo sveti kraj pokopališča. Vse se je izpraševalo, od kod in od koga ima Žnuderl dovoljenje, da govori in kmalu smo vedeli, da od nikogar. Popolnoma nikdo ni vedel za namene Žnuderlove na pokopališču, tudi oni ne, katerih imena je navajal v svojem govoru. Pa si bode tudi vsak pošten človek preje stokrat premislil, preden se bode spustil z Žnuderlom v kako razpravo ali podjetje. In tako je Žnuderl na grd, neznačajen in nedostojen način zlorabil imena drugih, ki nočejo biti z njim v nobeni zvezi. Naj tudi Žnuderl v svojem govoru ima tako dobre namene, kakor hitro jih on pove, so že ponesrečeni. S svojim nedostojnim in popolnoma neumnim nastopom je Žnuderl onečastil naše padle vojake, ne da bi govoril za nje. Tudi mi ne rabimo Žnuderlove pameti in njegovih nasvetov, kar se tiče spomina na padle vojake. «Kaj takega je mogoče le pri Sv. Jakobu, kjer ni dovolj močne in odločilne roke proti takim in sličnim razvadam». Tako so govorili ljudje v svoji nevoľji in prav so imeli. Zato pa sedaj farani z gotovostjo pričakujejo, da bode g. župnik nastopil sodnijsko pot proti Žnuderlu, ker je ta človek: 1. s svojim nastopom popolnoma pokvaril svečanost na pokopališču in onečastil ta kraj in sveti dan, 2. ker je motil verske obrede, ki še niso bili končani, ker se je še nameravalo peti in so ljudje nameravali še moliti na grobovih, 3. ker Žnuderl ni imel nobenega dovoljenja od g. župnika za kakšenkoli govor. Prič je dovolj na razpolago. Konradček si pa naj zapomni, da ga je tokrat obvarovala samo svetost kraja in dneva. Če se še zopet prikaže zgago delat med nas, mu bomo njegove grešne samostojne kosti tako zrahljali, da jih bo težko zopet v red spravil.

Slovesna blagoslovitev križa. Od Sv. Jošta n. K. nam poročajo: V nedeljo, dne 29. oktobra, se je po primernem nagovoru blagoslovil nov, jako lep lesen križ, ki ste ga oskrbeli p. d. Žavčenova in Zg. Peklenjakova družina. Samo podoba Križanega je stala 1250 K. Križ hoče biti hvaležen spomin na srečno prestano dobo vojskinitih križev in znak zadostilne ljubezni za grdo oskrunitve Pohovega križa pred dvema letoma. Pri istem smo izvršili zadostilno pobožnost, nato pa v procesiji šli k novemu križu. Fantje so s krepkim povdarikom možnarjev naznanjali okolici, da si vere in ljubezni do Križanega od nobenega brezbožneža ne pustimo vzeti. V gostoljubni Peklenjakovi hiši smo se še dolgo veselili nad dobro izvršenim bogoljubnim delom. Obema družinama najprisrčnejša zahvala, Križani bodi obilni Plačniki!

Šolski dobrotniki vurbške šolske mladine. Za nabavo šolskih potrebščin tukajšnjim ubogim šolarjem je prispeval tujski krajni zastop 250 dinarjev, domača posojilnica 125 din., domači trgovec knjige in zvezke v vrednosti 100 din. Če bo graščak Herberstein uslišal prošnjo mnogoštevilnih graščinskih viničarjev, bodo vsi ubogi otroci dobro preskrbljeni za dragimi šolskimi potrebščinami in bo pouk lepo napredoval. — Hvaležni smo vsem darovalcem, ki imajo ljubezen do

naše pridne šolske mladine, ki si je skoraj s samimi šolskimi prireditvami pomnožila šolarsko knjižnico tako, da je lahko šola ponosna na njo. — Načelnštvo vurbereškega krajevnega šolskega sveta.

Poplave. Stalno dvomesečno jesensko deževje ni ostalo brez posledic. V takem vremenu je delo na polju veliko trpelo. Poljski pridelki se niso mogli spraviti vsi s polja, pa tudi sejati se ni moglo povsod. Poplave rek so zato napravile velike škode. Kdor se je podvzival in opravil svoje delo ter vsejal ozimino, mu je pa narasla voda v nižinah odnesla in uničila vso setev. Tudi v Sloveniji, kjer je svet vendar v splošnem znatno višji, ko drugod, so razni hudourniki napravili veliko škode. Zlasti v celjski okolici je Savinja zelo grozeče nastopila. Na Hrvaškem pa je narasla Sava ogrožala celo železniške nasipe. Pri Zagrebu je Sava narasla za 3 in pol metra nad navadno svojo višino. Ponekod je prodrla tudi v hiše in kleti v zagrebškem predmestju. Pa tudi Donava je na nekaterih mestih zapretila obrambnim vodnim nasipom v Vojvodini. Kjer so bile sesalke v delovanju, sploh ni bilo znatne škode. V novopazarskem vilajetu je na nekaterih krajih vsled poplave tudi telefonski promet pretrgan, ker je voda izruvala brzo javne droge in s tem pretrgala žice. V prištinski okolici je voda odnesla dva mosta. V okolici Kruševca v Srbiji je pretrgan vsak promet med vasi na levem bregu razlite reke Morave. V Črni gori, blizu Peči je narasla voda porušila hišo in pokopala pod seboj mater in tri hčerke. Reka Crnojeviča je poplavila vse črnogorske vasi ob svojih bregovih. Ibar in Sitnica ogrožajo mostove in hiše. Prebivalstvo naravnost obupava. Sedaj je začelo tudi snežiti. Ubogo ljudstvo! — V Beogradu pa se dvigajo zgradbe, ki požirajo milijarde, v kolikor jih ne pobašejo v svoje žepe razni nenasični krščenji Židje. Več poštenosti in krščanstva, pa bo mogoče napraviti ob vseh rekah, kjer je to potrebno, močne obrambne nasipe proti poplavam.

Razne nesreče in nezgode na Stajerskem. Minulo nedeljo dopoldne so videli v mariborskem velikega mosta plavati po Dravi mrtvo moško truplo. Doslej še Drava mrtveca ni naplavila. Od sobote na nedeljo sta Savinja in Voglajna s svojimi pritoki zopet preplavili celo celjsko okolico ter povzročili ogromno škodo. Voglajna je med drugim prinesla v Celje še živo kravo, katero so pravočasno rešili. Dne 3. t. m. je obiskal na Videžu pri Slov. Bistrici požar kmeta in posestnika Andreja Jug. Požar je izbruhnil v hlevu s tako naglico, da je postala cela stavba v par minutah žrtev plamena in da ni bilo mogoče gasiti in rešiti raznih v hlevu shranjenih reči. Ubogemu in vsega pomilovanja vrednemu kmetu Jugu je pogorel do tal hlev, seno, gospodarsko orodje, vino, 10 glav živine in tudi gospodarjev brat. Škoda znaša poldrugi milijon kron, a pogorelec je bil zavarovan samo za borih 10.000 K. Podpre potrebni pogorelec se priporoča sosedom, da mu po možnosti pomagajo.

Sočutnim srcem! Vsa slovenska javnost je bila ogorčena nad vnebovpijočim zločinom, ki se je zgodil dne 15. oktobra nad nedolžnim otrokom pri Sv. Križu nad Mariborom. Uboga deklica še dosedaj ni smela iz postelje. Njena mati je sama izjavila, da se ji je komaj posrečilo jo rešiti smrti. Zločinec je sicer prišel v roke pravice, tudi so se storili koraki, da dobi otrok in starši zadoščenje in odškodnino, pa se je le bati, da ne bo pristojna oblast ničesar storila v tem oziru. Če kaznujejo samo zločinca, še s tem ni poravnana krivica. Kdo bo potolažil obupajočo mater? Kdo bo odškodoval trpljenje staršev in otroka? Kdo poravnal stroške za zdravnika? Zdi se mi, da bi storil premalo, če bi bili samo ogorčeni nad krivico, ki jo trpi nedolžna družina. Slovensko srce je tudi usmiljeno, sočustvuječel! V imenu prizadete hiše, zlasti pa še v imenu uboge Angelice, ki je bila vedno med mojimi najpridnejšimi učenkami, trkam na vsa sočutna slovenska srca, da prihitijo na pomoč prizadeti družini. Tudi to bo glasen protest proti krivičnim razmeram. Darove blagovolite poslati na župnijski urad Sv. Križ pri Mariboru, pošta Zg. Sv. Kungota. — Martin Gaberc, župnik.

Skupaj sta umrla. Iz Frama nam poročajo: mrtvaški sprevod dveh starčkov se je pomikal 30. oktobra iz Tržaške ceste v cerkev in na pokopališče v Fram. To sta bila blaga Joža in Katarina Kotnik, rojena leta 1831 in 1833, torej 92. in 90. letu. Poročena sta bila leta 1864. Žena je umrla 16 ur poprej, ko že mož tudi ni bil več pri zavesti. Rajni Joža je bil framski rojak in si kupil v Slivnici hišo in kakih 10 orlov zemljišča, nakar si je poiskal ženo iz spoštovane Rotartve rodbine pri Sv. Martinu na Pohorju, kjer sta bila poročena leta 1864. Hiša v Slivnici pri gmajni ob veliki cesti se je po svoji obliki, obdana s sadonosnikom, njivami, brajdami in rožicami vsakomur dopadla, pa je leta 1920 pogorela, nakar sta pogorišče prodala in se preselila s svojo hčerko v Fram, kjer je imela hčer — ko je hišo prodala pri Kovaču v Dragah stanovanje izgovorjeno do časa, ko eden staršev odmrje. — Do časa, ko jima je hiša pogorela, sta skrbno in varčno kmetovala in bila trdna, takrat pa sta se prestrašila in prehladila in od tedaj je šlo naglo navzdol. Joža je bil precej velik korenjaški mož, vljuden in marljiv gospodar, zraven pa spreten tesar; napravil je Bog zna koliko strešnih stolov (ruštov) za hiše in gospodarska poslopja, preš, stop, plotov itd., tako v redu, da je bil vsakdo zadovoljen — če je bil tudi zid slok ali iz pravokota, ko se je strešni stol (rušt) postavil, se je vse ujemalo in vsakomur dopadlo. Se sedaj se nahaja okoli Pesnice več senenih ut, v domačem kraju pa mnogo kmetskih poslopij, kojim stema in škednje je on napravil ter najbolj orjaške preše so njegovo delo. Imela sta enega sina in eno hčer. Sin Jožef je bil tudi tesar, priženil se je v Slivnici na kmetijo, pa se je že čez eno leto ponesrečil,

ko je peljal s hribov listje, prišel pod voz in vsled poškodb umrl. Hčer Alojzija je že drugič vdova in si je to leto postavila novo hišo v Framu, ki pa še ni čisto gotova. Ako je kdo rajnega Jožefa vprašal, kako je živel, da je dočkal toliko starost, je rekel: «Pijan nisem bil nikoli, tobaka nisem kadil, jezil se nisem mnogo, delal vedno počasi, vztrajno in skrbno, šel vedno za časa spat in zgodaj vstajal». Omeniti vredno je, da sta tudi starša žene rajna Rotarta pri Sv. Martinu na Pohorju pred ca 40 leti na en dan umrla in so ju oba zaporedoma nesli na pokopališče ter ju položili v eno široko jamo. Bodi vsem časten spomin!

Stekline sumljivega psa je pobil minulo soboto na mariborskem glavnem kolodvoru policijski stražnik. Stekline osumljeni pes se je pojavil kar nenadoma med potniki.

Žandarji in hajduki so se spoprijeli začetkom tega meseca na cesti od Sjenice pa do Novoga Pazarja. Cesta od 20 žandarjev je korakala po cesti, ko jih pričaka v zasedi takozvana Mehoničeva banda in je začela streljati med orožnike. Vsled razbojniških strelav je obležal eden žandar mrtev na licu mesta, drugi pa zelo težko ranjen. Ko so videli žandarji dve žrtvi v svoji sredini so se spustili v beg, hajduki pa za njimi. Razbojnik so pognali orožnike preko Sjenice, nato so v dobro večerjali ter pili in niso nikomur drugemu storili prav nič zalega. V Sjenici so pustilo obvestilo, da bo njihova banda pregnala orožnike tudi iz Sandžaka. Čudne varnostne razmere vladajo po naših južnih krajih, da ne more 20 žandarjev braniti in očuvati pred hajduki niti ene vasi.

Hud vihar je v soboto proti večeru tudi po Dunaju razsajal. Pojavil se je naenkrat s silnim nalivom. Vihar je podiral dimnike na hišah ter metal strešno opeko na cesto. Take nevihte Dunajčani ne pomnijo. Ljudje, katere je vihar zalotil na ulici, so bežali na vse strani in mnogo je ranjenih od raz streh padajoče opeke. Na delu pri neki novi stavbi se je zakasnilo nekaj delavcev, vihar je nastal, ko so bili še na stavbenem odru in dva delavca sta ob silnem viharu sunku padla na cesto. Eden je mrtev, drugi pa težko ranjen.

Čitatelji se opozarjajo na današnjo prilogo lista, od glavnega in pooblaščenega prodajalca srečk razredne loterije — Aleksandra R. Pavloviča, — Jakšičeva 15 — Beograd.

Zahvala. Podpisani sem bil že več let, tako tudi letos od treh občin izvoljen za vinogradnega čuvaja. Kljub temu, da je bila moja tozadevna služba vsled vednega deževja zelo naporna, mi nikakor ni žal za trudapolne stopinje, ki sem jih po Adamovem blatu napravil, kajti naše vrle kmetice iz Vilkoma, Partinja in Varde so bile vedno tako prijazne in dobre, da me niso pustile morda lačnemu cokatki po blatu in tudi gospodarji niso se odtegnili primernemu zalivanju klobasic. Bog pa je tudi blagoslovil njih vinograde tako, da mnogi niso imeli skoraj kam nalivati. Dasi letošnji vinček ne bo tako dober kot lanski, pa ga je zato nekaj več. Dal Bog, da bo prihodnji boljši, ter da bi ga imel čast zopet čuvati. Vaš udani Jožef Rebernik iz Partinja.

Gospodarstvo

Nekaj o trgovini z vinom in žganjem. Trajni dež je največ škodoval kakovosti naših vin. Vsi oni, ki so letos čakali s trgatvijo, so slabo odrezali. Vinska trgovina je povsem v zastoju radi železniških potežkoč. Oba kolodvora v Zagrebu sta od 26. oktobra naprej zaprta za vinske pošiljave, tovornina za vino pa stane več nego vino samo. Naši južni vinogradniki so že uverjeni, da jim letos ne bo uspela špekulacija z novim slabim vinom, pa ga ponujajo po 8—9 K l liter. Južni vinotrčci imajo v svojih zalogah nova vina tako slabe kakovosti, da jih sploh nikdo noče kupiti, ako jih pred prodajo ne zrežejo z Dalmatincem. Sploh so pa kupci glede nakupa novih vin zelo vzdržljivi in to največ radi potežkoč na železnici. Nova slivovka pada v ceni in jo ponujajo po 155 K za 1 odstotek.

Iz zagrebškega žitnega trga. Uvoz ameriške moke je precej nazadoval, ker je ta moka dokaj slaba in le po 2—3 K cenejša kot naša najboljša vrste. Po ameriški moki povprašujejo samo iz glede prehrane pasivnih krajev in v slučaju velike potrebe. Ameriška moka bi se pri nas udomačila zelo težko. Nabava pšenice je zelo otežkočena, ker je vsled dolgotrajnega dežja malodane prestal dovoz. Veliki posestniki po naših žitorodnih krajih so v strahu, da bi lahko bila vsled letošnje deževne jeseni, ko ni mogoče sejati ozimine, prihodnja setev slabša od letošnje. Vsled deževja še po juž. krajih niso niti vse koruze potrgali, koruzno klasje gnije in bi bilo zelo — zelo dobrodošlo suho vreme. Na zagrebškem žitnem trgu je bilo zadnje dni zelo veliko povpraševanje po pšenici, ekonomski nočejo prodajati nove pšenice, žitni trgovci pa imajo v zalogah drago robo, katere ne morejo prodajati cenejše nego so jo nakupili. Konzumenti se še vedno vzdržujejo nakupa pšenice, ker čakajo na padec cen. Na zadnjem žitnem trgu v Zagrebu dne 4. t. m. so ponujali novo pšenico v manjših količinah po 1350—1450 K, do kakih večjih kupčijskih zaključkov ni prišlo. Rž je brez prometa in se giblje v cenah 1000—1200 K. Trgovina z ječmenom je tudi precej slaba, ker so pokupile pivovarne večje količine slovaškega ječmena. Ječmen za krmljenje se prodaja po 1000—1200 K. Oves so ponujali kar v celih vagonih in sicer po 950 K. Vojna uprava še ni pokrila svojih potreb na ovsu, trgovci so vzdržljivi in čakajo z nakupom. Zadnje večje ovseno licitacijo je vojno ministarstvo razveljavilo, radi previsokih cen in se bo razpisala nova licitacija. Staro koruzo ponujajo po 1175 do 1250 K, novo po 680—750 K. Povpraševanje po koruzi je zelo nezadovoljno. Vsled pritiska ameriške moke zahtevajo kupci moke nizke cene. Mali mlini so vrgli nekaj moke slabše kakovosti na trg, da lahko

konkurirajo z ameriško robo. Mlini, ki meljejo za izvoz, prodajajo moko nularico dobre kakovosti po 21.5 do 22 K. Z moko se trguje v manjših količinah in samo za dnevno potrebo. Otrobi se plačujejo po kakovosti od 600—700 K. Veliko je povpraševanje po fižolu in pšenično je pisani 1120 l po 12.5 K. Vreme je bilo zadnje tedne po naših južnih, najbolj žitorodnih krajih neprestano deževno in je napravilo po poljih nepregledno škodo.

Gospodarske zanimivosti iz Makol pri Poljčanah. Pri nas smo obrali in večinoma pobrali, namreč pobrali jagode, ki so vsled trajnega deževja popadale na zemljo, najbolj pri sorti Noah ali po domače šmarciol. — Kvantiteta je bila čez pričakovanje, a kvaliteta pod isto. Kapljica sicer ni kisla ali deloma dokaj lahka od lanske, da bi se primeril slučaj alkohol. zastrupljanje, ni strahu, ali fantje že vendar kažejo, da preslabo ravno ne bo. Kostanjev je bilo toliko in še prav lepilo, da ljudje že dolgo ne pomnijo in ne bom lagal, ako rečem, da jih je ena tretjina za pobirati, dočim je v isti mi že vse napolnjeno. Sadja je bilo tudi povoljno, samo dokaj krastavo, a radi suše pa je pijača zelo močna in sladka, posebno ona iz jabolk, ki so bila pred deževjem pobrana in sprešana. Koruza je spravljena v dežju precej mokra, dočim je skoraj vsa ajda in krompir še na polju, uničena deloma od dežja, deloma od silnih povodnji, ki sledijo ena za drugo; posebno posestniki ob Dravinji trpijo veliko škodo radi poplave poljskih pridelkov. Za prodati živeža, razen vina, ki je danes brez cene, ne bo nič, pač pa bo večina prebivalstva primorana, si istega kupovati, posebno posestniki in viničarji v hribih brez razlike vsi. Tu je pa sedaj noko zelo kočljivo vprašanje, ki si ga malokdo upa na glas misliti, ker mu pri tem v zakurjeni sobi pri topli poti pride mrzel pot na čelo — odkod vzeti denar? Poprej sem omenil, da edini pridelek vino, letos nima nobene cene, nikdo ne vpraša zanj, ali ga daš za dve, pet, ali deset kron liter. Vino piti, nič jesti in kakor piše zadnji «Trgovinski list» cele strani novih davkov, kam bo prišel posestnik, ako bo moral ta ogromna davčna bremena vzeti na svoja, že itak čez mero obložena ramena, to naj gg. kot finančni minister Kumanudi in drugi njegovi zapravljivi tovariši v Beogradu dobro preučijo! Po denarnih zavodih se je promet oživel, nikakor na korist kmetskega ljudstva, kajti počeli so denar odnašati, namreč na posodo in če bo šlo tako naprej, bo v doglednem času pel boben velikim in malim posestnikom.

Tržne cene v Mariboru. Govedina: 1 kg govejega mesa I 15 din., II 14 din., III 12—13 din. Teletina: I 17.50 din., II 16 din. Svinjina: prašičje meso 20—25 din., salo 32 din., čreva mast 30 din. Perutnina: majhen piščanec 16 din., večji piščanec 30 din., kokoš 32—36 din., raca 15—20 din., goč 45—50 din., zajec domač majhen 8 din., večji 10 din. Kože: 1 komad konjske kože 100 din., 1 kg goveje kože 10 din., svinjske kože 17.50 din., gornjega usnja 100—120 din., podplatov 100 din. Krma: 1 q sladkega sena 225 din. Zito: 1 kg pšenice 4 din., rži 3.50, ječmena 4, ovs 4, koruze 4.50, prosa 4.50, fižola 4—5. Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke št. 0 6 din., št. 1 5.75 din. št. 6 4.50 din., prosene kaše 7.50, ješprenja 6.25, otrobov 3, koruzne moke 4.50, koruznega zdroba 5.50, pšeničnega zdroba 7, ajdove moke št. 1 10, št. 2 8.50, 1 liter kaše 7.50 dinarjev.

Slovenigradec. Na razna povpraševanja in netočne objave po raznih pratikah se daje občinstvu na znanje, da se vrši letošnji elizabetni sejm v ponedeljek, dne 20. novembra, ne pa na dan pred Sv. Martinom, t. j. dne 10. novembra, kakor je objavljeno v pratikah.

Izvoz jajc iz naše države v London. V dobi osmih mesecev, to je od januarja do avgusta t. l., se je izvozilo iz naše države v London 675.168 zabojev jajc po 1440 komadov, ali skupno 972.673.920 komadov.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 240—244 naših kron, francoski frank stane 15.86—15.90 naših kron, za 100 avstrijskih kron je plačati 0.3276—0.3476, za 100 čehoslovaških kron 784—796, za 100 nemških mark 3.40 in za 100 laških lir 1016—1032 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krome 2.20 centimov (1 centim je 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krome padla za 7 in pol točk.

Dopisi.

Gornja Bistrica. Pri nas smo pokopali predragega nam tovariša Florjana Bera, ki je bil pri godbi skozi 32 let od začetka, ko se je ustanovila pa do svoje smrti, ljubil je godbo, zato ji je pa tudi bil vdan z dušo in telesom. Težko te pogrešamo, predragi nam tovariš. Tudi požarna bramba je izgubila enega najboljšega uda, bil je zvest sotrudnik od začetka ko se je ustanovila pa do svoje smrti. Kot gospodar je bil skrben in neomahljiv, bil je tovarniški delavec brez imetja, pa s pridnimi rokami in z neumornim delom si je prislužil toliko, da si je sezidal lepo hišo in še dokupil lep kos posestva. Kako je bil spoštovan, pokazal je njegov pogreb; že pri njegovi hiši se je zbralo veliko prijateljev, požarna bramba in godba, katera ga je spremljala kot nezopetnega tovariša na njegovi zadnji poti. Dragi Florjan, ni te več med nami in žalujemo po tebi, pa tolažimo se, da onkraj groba se zopet vidimo.

Ptujska gora. Odkar so Pečejevi medicinski izgumili z Gore, vlada pri nas zlati mir po dnevi in ponoči, kajti tudi ponoči so vpili in tulili ti dični medicinski, da nismo mogli spati. Tudi ovaduhov ni pri nas, kajti tudi denuncijantstvo ter šuntanje drugega proti drugemu je bil posel teh demokratsko naprednejših velikanov (ne po duhu, ampak po telesni dolgosti). Celo orožnike so šuntali, naj ne govorijo z domačima čuhovnikoma. Neverjetno, a resnično! Proti nemu orožniku, ki jih ni hotel ubogati in se ukloniti njihovemu demagogstvu, pa so napravili tako gonjo, da so ga nazadnje res predstavili, čeravno je bil miren človek, priljubljen

pri ljudstvu, kakor tudi pri svojih stanovskih tovariših. Gotovo je bil v ozadju stari Janez kot staroavstrijski stražmojster, saj je tudi on znan kot vnet poročevalac važnih dogodkov na Gori okraj. Glavarstvu posebno če gre za ljudi, ki ne marajo odihavati smrdljive samostojne sape. Povzročitelji vsega sovraštva in zgag tu na Gori so Pečejci, ki so hoteli zvrto glavit gorskega klerikalnega zmaja v prepad. Toda ta zmaj je sredi votel, okoli kraja ga pa nič ni, zato životari naprej in nič hudega ne stori. Stari Janez pa na tihem še vedno vohuni in išče prilike, če bi se dalo kakega «klerikalca» oblatiti. Nedavno se je prilizoval nekemu dekletu, katerega so hoteli medicinski oblatiti s podlim obrekovanjem in šuntanjem spraviti ob dobro ime, kar se jim pa ni posrečilo. Janez jo je vabil v gorico in se ji prilizano dobrikal rekoč: «Le pojdi z mano, saj jaz nisem takšen, kot sta moja Jankec in Milka!» A dekle mu je pokazalo hrbet, ker ga pozna. Da so pa Pečejci res ovaduh, to pa je znano nam vsem, ker se še hvalijo s tem. Na to so še ponosni, ta gospoda! Fini ljudje, kaj ne? Nemški pregovor pa pravi: «Der grösste Schuft im ganzen Land, ist und bleibt der Denunziant!» Največji podlež v vsej deželi je in ostane ovaduh! Sicer pa žalostno, za naše prosvitljene čase blažene «svobode» in «napredka», da se od zgoraj na take izrodke, kot so ovaduh, še sploh ozira.

Knjige. Dne 28. m. m. je bilo v naši župniji zopet veliko veselje. Dobil smo iz mariborske livarne zopet nov zvon, težek 370 kg, katerega je kupila dobrotna hiša Laurich-Wagner. Ob 7. uri zjutraj je gospod arhidijakon novi zvon blagoslovil, nakar je bil obešen v zvoniku in se je še isti dan opoldne oglasil. Ima lep, mili glas. Konjiška fara ima zdaj lepo ubrano zvonjenje štirih zvonov: b — d — f — b.

Sv. Križ pri Slatini. Naš učitelj Verk, sovražnik naše SLS je javno izrekel, da hoče imeti razširjeno šolo, dasi ni zato nobene potrebe. Sam višji nadzornik iz Ljubljane je priznal, da za pet razredov ni zadostnega

števila otrok. Saj imamo na Slatini petrazrednico, v celi nadžupniji torej skupno dve stavbi z devet razredov. Potem je pa malim in revnim občinam, ki so vsolane v šolo Sv. Križ na Slatini, nemogoče nositi stroške za razširjenje šole. Stavbeni mojster je napravil za razširjenje šole proračun. Najmanj tričetrt milijona bi stalo! Ali jih bo plačal gospod Verk? Ali se ne pravi to ubijati ljudi s takimi bremenmi? Pravice pa nam pri šoli nočejo dati nobenih, še tiste nam jemljejo, ki smo jih dozdaj imeli. Veste, kaj so pri nas naredili? Ko se je tričetrtinska večina krajnega šolskega sveta izrekla proti razširjenju šole, so krajni šolski svet kratkoma razpustili.

Rečica ob Savinji. Tukajšnji Dekliški zvezi je poklonila vrla mladenka Jožica Tevž iz Otoka pri Bočni znesek 200 K. Blagi dobrotnici kličemo prisrčni: Bog plačaj!

Trbovlje. Na občnem zboru Kmetijske podružnice so naši liberalci po krivici odrekli volilno pravico najstarejšemu članu podružnice, Starcu in ta jim je v jezi povedal par krepkih v odgovor. Občutljivi gospodje pa so šli hitro iskat izgubljeno čast na sodnijo. Ker pa sedaj nekateri korajžno tajijo, da bi oni kedaj Starca tožili, vendar pa bo dobro si stvar zapomniti, zato navedemo sedaj tukaj imena tožiteljev: trgovec Dežman, gostilničarji Goropevšek, Parašuh in Tratnik, lesna trg. Volaj in kmet Fr. iz Gabrskega, učitelji Jesih, Hofbauer, Roš in nadzornik Vodusek. Kaj ne srečna Kmetijska podružnica, ki sloni na takih «kmetih»! Gospoda se bomo še videli!

Ptuj. Minuli so viharni dnevi svetovne vojne in sedaj, kakor bučec grom doni po širni zemeljski obliki: «Obnova na gospodarskem in moralnem polju, obnova ljudi, osobito katoliške delavske mladine. Temu klicu hočemo tudi tukaj v Ptuj in bližnji okolici slediti, vsled tega iskreno vabimo vso pošteno delavsko mladino na tovariški razgovor, ki bode v nedeljo, dne 12. nov. t. l. po poznem sv. opravilu v društveni sobi minoritskega samostana. Tovariši, tovarišice, ne zamudite ugodne prilike, da slišite delavskega tovariša iz Ljubljane, da si začrtamo pot za bodoče delo.

Previdni ljudje iščejo vedno pri kupovanju najbolj zanesljiv in zmožni vrec. Ppolno zaupanje zasluži svetovnoznana eksportna trvdka H. Suttner, Ljubljana št. 992, od katere ure uživajo svetovni glas, ker vsaka Suttnerjeva ura, tudi najcenejša ima zanesljivi dober stroj. Ta trvdka ima veliko zalogo verižic, prstanov, raznih predmetov iz zlata in srebra in drugih koristnih potrebščin.

PRODAJALNA CIRILOVE TISKARNE V MARIBORU
priporoča

Papir, vsakovrstni za pisarne in pisma, ovijalni papir, pisarniške potrebščine, kakor: peresa, črnila, rdečila, svinčnike, radirke, kuvert, trgovske knjige, molitvenice.

Vinski sodi 00 do 800 l, se prodajo, roški kolodvor, tovorno skladišče Maribor. 943

Njiva je na prodaj, zelo primerna kot stavbeni prostor, ker leži tik glavne ceste Ptuj-Ormož. Pogoji in cena se izve pri Ferdinandu Meško, Velika Nedelja. 959

Vinski sodi rabljeni in v dobrem stanju od 1000 do 2000 l se prodajo po ugodni ceni pri Kralju v Ormožu. 96

Voleno blago, perilo, robce in drugo manufakturno blago priporoča po nižjih cenah.

Franjo Majer, Maribor 1-2 Glavni trg 9. 901

Zimsko perilo, nogavice za moške in ženske, koče, odeje, preproge prodaja po nižjih cenah.

Franjo Majer, Maribor manufakturna trgovina 1-2 Glavni trg 9. 900

Rigolajte in sadite **belo šmarnico** v 2 letih bode te trgali. 20000 dobro vkoreninjenih šmarničnih sadik in več tisoč dvoletnih jabolčnih divjakov se dobe pri Josip Sed. vnik, trsničar in drevničar v št. Janžu pri Velenju. 1-2 949

Več hlapcev sprejme graščina na Sp. štajerskem proti dobri plači. Porudbe pod »Zanesljivost na upravo lista. 1-3 960

Lep cinast kotel za 44 l velik se po ceni oroda. — Poprašiti: Sodna ulica 17, v Trzinu. 961

Radu dviganja dinarja so cene padle in se nižale za **10% — 20%** pri vsem blagu. **J. TRPIN** 950 Maribor, Glavni trg 17.

Vabilo na izredni občni zhor Gospodarske nabavnice in prodajne zadruge v Moširju r z z o. z., ki se vrši v nedeljo, dne 19. novembra 1922, po preem sv. opravilu v zadrugi pri prostor h. Dnevni red: Sprememba pravil. Vabilo se vsi člani. Načelstvo, 940

Škrite naše listel

ke, rožne vence, svetinjice, podobe, križe itd. — Posebno opozarja na svileni papir in na prešani papir v vseh barvah. — Ima tudi vse tiskovine za župne, šolske, občinske in posojilniške urade, vse knjige in zvezke za ljudske in srednje šole. — Cene so priznane nizke in postrežba točna. — — — — — Cirilova tiskarna.

NOVE KNJIGE!
V zalogi Cirilove tiskarne v Mariboru so ravno kar izšle sledeče nove knjige:

1. **Moj stric in moj župnik.** Povest. Prevedena iz francoščine. Povest je zelo mična. Knjiga bo posameznikom in društvom dobrodošla. Res, pozdraviti je idejo Cirilove tiskarne, da izdaja v prevodu dobre povesti iz tujih slovstev, ker so v zadnjem času leposlovne knjige na Slovenskem že zelo redke. Cena broširani knjigi je 4 din., kar je za sedanje razmere zelo malo. Po pošti poslana stane . . . din.

2. **Srečne hiše** je naslov drugega zvezka knjižnice prev. Srca. Knjižica govori o sreči tistih družin, ki se posvetijo božjemu Srcu Jezusovemu. Nadalje opisuje delovanje sv. Mateja iz družbe Srca Jezusovega za posvetitev družin. Končno obsega krasne nagovore ob posvetitvi družin. Knjižica je lična, lepa, prikupljiva in bodo častilci božjega Srca gotovo radi segali po nji. — Stane pa s poštino vred din. 1.50. Naroči se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Nov koledarček za leto 1923 in sicer v žepni obliki je izdala Cirilova tiskarna v Mariboru. Cena v platno vezanih koledarčkov je brez poštine 3 din., s poštino vred pa din. 3.25. Koledarček je zelo ličen.

Družinska pratika za leto 1923 se dobi v Cirilovi tiskarni v drobni razprodaji po din 3.50.

Koledarček Jugoslov. kmetijske zveze je izšel. Z razpošiljanjem prične tajništvo SLS v Mariboru za mariborsko okrožje prihodnje dni. Opozarjamo na koledarček in njegovo vsebino somišljenike s prošnjo, da skrbijo za razpečevanje.

Sestra Benigna Konsolata Ferrero. Kratak opis njene življenja 1885—1916. Poslovenil o. Herman Vodenik. Založil samostan trapistov v Rajhenburgu. Knjižica obsega 144 strani in stane 12 dinarjev, poština (100 gr) 40 par. Oblika knjižice je prav priročna, papir lep, tisk lep, jezil lepo tekoč; vsebina pa je ne samo lepa, zelo lepa, naravnost krasna, dragocena. Razgrinja se pred nami vrlin bogat življenje moderne mladenke iz ugledne meščanske rodbine. V sedmih odlomkih se obravnava njena otroška doba in življenje med svetom; vstop v red Marijinega Obiskanja in njene čednosti. Dalje njena zapurna zveza s predstojnico in pa njeno ljubko domače občevanje z Jezusom. Nazivlje s tajnica prev. Srca, ker bodo njeni spisi brezdvomno uspešno nadaljevali apostolstvo sv. Alakok. Omenijo se njene zadnje duhovne vaje, ob koncu pa — silno zanimivo — njena bolezen in smrt. Knjižica je naravnost aktualna, koristna, potrebna, moderna. Odkriva slikovito rane se danje dobe in družbe, pa tudi nudi lahko sredstvo, da pri demokralu in sigurno — k boljšim časom. Knjižico braj je pravi užitek; kar ne moreš je odložiti. Uspeh je: veselje do življenja in pa neomajeno zaupanje do Boga. Vsaki družstvo, vsaka zveza, vsaka vas: nabavite si jo! Za 50 l dobite knjižico, ki bo lahko 50 let izborno vzgojevala mlada srca in s tem večala naroda zaklad. Naslov: Opatija «Marija Rešiteljca», Rajhenburg ob Savi.

Dvogovor. Tonček, kje pa kupuješ štofe in hlače? — Ker imaš zmiraj tako lepe obleke? — Ja, moji ljubi tovariš, mu odgovori Janko, v Celju pri Ivan Mastnask, Kralja Petra cesta 15; tam dobiš vse bolj p. ceni, prav dobro blago in dobro mero. 9056 (5-1)

Priporočamo najcenejšo manufakturno trgovino M. Feldin, Maribor, Grajski trg 1. — Več v oglasu.

Opozarjamo na oglas «Prve hrvatske štedionice Zagreb», ki je dne 19. junija t. l. otvorila svojo prodajnico v Mariboru, Gosposka ulica 24. Ta denarni zavod je bil ustanovljen leta 1846, šteje okrog 40 prodajnic in pol milijard kron, in je v celi Srednji Evropi eden največjih denarnih zavodov.

Brez poštine za odgovor, se pri vprašanih za lister ne odgovarjal!

LEPOTA

kože, obraza vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las se more samo akozi razumno nego lepote doseči. Tisočera priznanja dospelja od vseh dežel sveta za lekarnarja Fellerja:

„ELSA“ lilično mlečno mlo najbolje blago, najfinejšo mlo lepote; 4 kosi z zamotom in poštino 120.

„ELSA“ obrazna pomada odstrani vsako nečistost kože, solnčne pege, sajedance, nabore i. t. d., naredi kožo mehko rožnato-belo in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštino K 120.—

„ELSA“ Tanochina pomada za rast las krepi kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in cepanje las, zaprečuje prhat, prerano ravenost i. t. d., 2 porcelanasta lončka z zamotom in pošt. K 120.—

Prodajalci ako naročijo najmanj 12 kosov od ene predmeta dobijo popust v naravi.

Razno: Lilično mleko 24 K.; Brkomasto Kr.; najfinejši H. puder dr. Klugera v velikih originalnih škatlah 40 K.; najfinejši Hega zobni prašek v patent škatljah 40 K.; der za gospe v vrečicah 8 K.; zobni prašek v škatljah 2 K.; vrečicah 8 K.; Sachet dišava za perilo 12 K.; Schampon za 8 K.; rumenilo 12 listkov 48 K.; najfinejši parfem po 48 in 60 Močna voda za lase 80 K. Za razne predmete se zamot in ština posebej računa.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica donja, Elsa trg 3 Hrovaško. [2] 20 7

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti **PALMA** kaučuk potpepnike in potplate

Hardungovo krmilno apno je najboljši dodatek k hrani plovni ali močni živini, prašičkom ali telatom.

Glavni zastopnik: 1-2 955 **Eugen KAINER, Celje.**

! Znižane cene!

Blago za moške in ženske obleke, sukno, hlačevina, volneno blago, barhent, moštre in pisane raznovrstne tiskovine, belo in rujavo platno, zirksko perilo, robci i. t. d. Usnje, podplati, kakor tudi raznovrstno špecerij, blago vse po nižjih cenah pri Gospodarski zadrugi.

Klanjšek & Penič, Maribor, Vetrinjska ul. 9 954

Spodnještajerska ljudska posojilnica

v Mariboru, Stoira ulica šte. 6, r. z. z n. z.

obrestuje od 1. novembra 1922 navadne hranilne vloge, katere se zamore vsak čas dvigniti

po 5%

Vloge na trimesečno odpoved po 5 1/2%, večje in stalnejše vloge po dogovoru od 6% do 6 1/2%.

1-3 939

Vzame se takoj v najem trgovski lokal v **Cepljene trte** na prodaj: veliki riz-
gostilo in inventarjem na ling, gutedi, dišeči traminec, **veleki riz-**
selo dobre istoče na kraju. Cenjene ranfol, tronta. Cene po dogo-
ponu na upravljalstvo Slov. gor. Oglasiti se pri Franc **veleki riz-**
Gospodarja pod Lokal 884. Raušl, Kukova, p. Juršinci. 912 **veleki riz-**
2-3

Laneno seme

vosek, suhe gobe,
kumno, orehe,
fižol, vseh vrst žita
ter sploh vse deželne pridelke kupuje po najvišji
dnevni ceni trvdka 9-10
J. Dečko, Celje, Glavni trg 10.
tik farne cerkve, (prej Milan Hočevnar).

Visokodebelna
sadna drevesa
jablane, hruške, marelice in bre-
stve (tudi prtilkavci) se dobe
Ruška cesta 15. 3-3 917

Kupim hišo v Mariboru ali predme-
stju. Posredovalci dobe nagrado.
Dolajš Ludvig, Sv. Jakob v Sl.
gor. 2-3 928

Izboljšana šmarnica!
garantirana, prav dobro vkore-
njenjena, več deset lisoč komad-
ov na prodaj! Pojanila daje
oziroma sprejema naročila Tr-
nica, Sv. Janž p. Velenje. Ne
zamudite, dokler je še kaj za-
loge! Za odgovor se naj priloži
dopisnica! 3-3 926

Cepljene trte, različnih
vrst na podlagi Rip, Portalis in tudi
vkoreninjene bele šmarnice pro-
daja Franc Zelenko, posestnik
in trtnar, Rucmauci, Sv. Tomaž
pri Ormožu. Cena po dogovoru.
Za odgovor priložite znamke.
3-915

Amerikanski SINGER

šivalni stroji dobivajo se
edino le v naši lastni novi
prodajalni v

Mariboru, Šolska ul. 2
kakor tudi 5-8
854

Singer igle
Singer olje
Singer sukanec
Singernadomestni
deli i. t. d.

Singer šivalni
stroji za rodbniške kakor
za vse obrtniške svrhe.

Prodaja na mesečno odplačilo
(24 mesecev).

Lastna mehanična delavnica
za popravilo vseh sistemov šiv-
alnih strojev. Zastopstvo v
vseh večjih mestih.

Singer šivalni stroji
Bourne & Co., New York
Maribor, Šolska ulica 2.

Poljedelci! Fižol

• črešnjavec •
(Wachtbohnen Coco)

kupi vsako množino in
plača najvišje cene

trvdka Hme'akindrug
Maribor, Slomškov trg 6.
4-839

Cepljene trte
različnih najbolj priporočljivih
vrst cepljene na podlagi Rip,
Portalis, vkoreninjene divjakov
in belo vkoreninjene trte »šmar-
nica« za prodati. Pri vprašanjih
je treba priložiti znamko za od-
govor. Naročite že sedaj, da
spomladi ne boste brez trt, ko
bo čas sajenja. Cena nizka, po
dogovoru Alojzij Grabar, pos.
in trtnar, Zagorci, p. Juršinci pri
Ptui. 2-4 892

Posteljninò,
kakor: modroce,
vložke in zofe
se bom potrudil najtrpežnejše
izdelovati

Ivan Jazbec, tapetar
Celje. Delavnica v Gaberjih,
stranska ulica od kino.
3-5 918

Vinogradniki pozor!
Na suho cepljene trte so na
prodaj in sicer najbolj pripo-
ročljive in čiste vrste. V zalogi
je tudi več tisoč vkoreninjene
in necepljene bele šmarnice -
Kdor hoče pridelati mnogo do-
brega vina za dom in za delavca,
naj naroči necepljeno belo šmar-
nico. Ta vrsta je odporna proti
trtnim ušem, je ni treba škro-
piti in ne žvepljati.

Tudi druge rne bolezni je na
napadajo. Trte so cepljene na
podlagi Rip portalis in na Göthe
No. 9. Cepljene trte se le pro-
dajajo popolnoma zaraščene,
zdrave in lepo vkoreninjene, za
kar se jamči. Naročila se spre-
jemajo le, ako se pošlje ena
tretjina svote kot ara, ostalo pa
po povzetju. Na naročila brez
are se ne oziram. Cena trtam
po dogovoru. Vsak naročnik naj
pošlje tudi snamke in ovitek za
odgovor. Trta prodaja FRANC
SLODNJAK, trtnar, Sv. Lovrenc
v Slov. gor., p. Juršinci. 2-3 910

Šeno, slamo
drva, premog,
fito, krompir, sadje in druge
lefelne pridelke kupuje in
prodaja
OSET ANDREJ, MARIBOR
Aleksandrova cesta 57, tel. 88.

200 kron na dan
lahko vsak zasluži doma
v svojem kraju. Kdor hoče
ta zaslužek, naj pošlje v
pismu svoj natančni naslov
ter znamko za odgovor.
JOSIP BATIC, Litija 31.
10-5 869

Fotograf A. KIESER
Maribor, Gregorčičeva ulica šte. 20
ob gornji Gosposki ulici
se priporoča pri porokah, primicijah,
družinah in društvenih prireditvah.
Stroškov se ne zaračuna, cene kakor v mestu.
Največji in najstarejši atelje v mestu.

Velik prihranek
za vse gospodarje moj najnovejši iznajdeni domači
mlin na roko ali na drugo moč. Melje žito na tri
dele in najprostejše do najfinejše.
Stroj za koruzo liščiti,
kateri tudi koruzo takoj osnaži in se lahko tudi opremi,
da se porabi za vejalnik za vsako zrnje zvejati. Ceniki
in slike se pošljejo proti 1/2 din. znamki.
Za obilna naročila se priporoča
Jakob Pučko, Budina, Pluj.

Opomba. Ti in vsi drugi moji stroji so bili na marbor-
ski razstavi odlikovani z zlato kolajno in sem dobil že
že 50 naročil. 2-2

CENE
manufakturnemu blagu
znatno znižane
Oglete si
novo zalogo manufakture in perila
v trgovini
M. FELDIN, Maribor
Gajski trg Vetrinjska ulica
Krojači in šivilje poseben popust!

LIVARNA
za zvonove in kovine, poprej (L. S. 10)
DENZELA SINOVI, MARIBOR
Kopališka ulica 9, je zopet v obratu. — CER-
KVENE ZVONOVE. — Izdeluje surove litve
v vseh kovinah in zlitvinah (bron, medenina
aluminij i. t. d.) — UMETNA LIVARNA reliefi
cerkveni svetilniki. — Vsa oprema za žgalnice
kletarstva, pivovarne, opreme za plin in vodo
vod, opreme za cevi, pipe za pivo, uteži iz me-
denine lastnega izdelka. Popravilnica za briz-
galne i. t. d. — Inž. J. & H. BERNI

Kdor si hoče oskrbeti
vsakovrstne poljedelske stroje in priprave
kakor: vitle, mlatalnice, žitne čistilne mlins,
trijerje ali odbiralnice, slam rezalnice za ročni
ter pogon na vitel, salae in grozdne mlins,
stiskalnice, repozarice, drobilne mlins za
izdelovanje vsakovrstne moke, koruzne rob-
karje, sesalke in pocinkane cevi, gnojilne
špalke, Sackove pluge, kosilne stroje,
dvorezne koruzne sejalne stroje, okopalnice
in ospalnice, izborna pocinkane brzoparil-
nike v velikosti 50 do 120 l, brzoparilne
lonce in slamo rezne nože i. t. d. naj se obras-
zapno na znano do mačo trvdko
Ivan Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45,
nasproti glav. kol.

Sadjerejci, vinogradniki, poljedelci in vrtnarji!
Zahtevajte brezplačni seznam in popis najzaneslivejših sredstev za po-
končavanje mrčesa i. t. d. na sadnem drejju, škodljivcev na poljih in
vrtovih, nadalje peronospora in smetljavost pri žitu. 3-5 834
Ljubljanska komercial. družba
Ljubljana 3, Bleiweisova cesta 18.

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU
pri „Belem volu“.
Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po
4 1/2 % oziroma do 5 1/2 %
od dneva vloge do dneva dviga. — Posojila daje na vknjižbo,
poroštvo in zastavo. — Otvarja trgovske kredite pod zelo
ugodnimi pogoji.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA
Podružnica v Mariboru.
Začasno: Koroška cesta 1/1. Telefon 311. Brzjavni: Gospobanka.
Centrala: Ljubljana. Podružnice: Djakovo, Sarajevo, Sombor, Split,
Šibenik. Ekspozitura: Bled.
Interesna skupnost: s Sveopčo Znanstveno banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico
v Karlovcu in Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.
Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 81.000.000 —, vloge nad K 350.000.000
Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vloge na
knjižice in v tekočem računu.
Poblašteni predstavitelji s et držav razredno lo

PINTER & LENARD

Veletrgovina z železnino
v MARIBORU, Aleksandrova c. 32-34

priporoča za jesensko sezono bogato izbero peči vseh vrst, štedilnikov ter vseh njih sestavin in potrebščin.

Prva hrvatska štedionica Zagreb

podružnica Maribor, Gosposka ulica 24.

Telefon ravnatelja 317.

Telefon menjalnice 318.

Ustanovljeno l. 1846.

Delniška glavica K 200,000.000. Rezervni zaklad K 130,000.000.

Vloge K 2.500,000 000⁰⁰—.

Podružnice:

Beograd, Bjelovar, Brod n/S., Celje, Crikvenica, Čakovec, Daruvar, Delnice, Djakovo Gjurjevac, Ilok, Karlovac, Križevci, Maribor, Mitrovica, Nova Gradiška, Ogulin, Osijek gor. grad. Pakrac, Požega, Rijeka, Senj, Sisak, Skoplje, Subotica, Sušak, Sv. Ivan Zelina, Varaždin, Velika Gorica, Virovitica, Vukovar, Zagreb Ilica 117, Zemun.

Ekspoziture:

Osijek dol. grad, Vinica kod Varaždina.

Menjalnice:

Zagreb Ilica 5.

Prevzema vloge na vložne knjižice in na tekoče račune. Eskomptira menice in devize. Prevzema v inkaso tu- in inozemske menice. — Izdaja 4 1/2 % založnice, koje imajo pupilarno varnost in jamčevno sposobnost. Izdaja uverenja čekov in kreditna pisma ter izvršuje izplačila na podlagi akreditivov na vsa tu- in inozemska mesta.

Izvršuje borzne naloge vestno in kulantno.

Vzdržuje zvezo z vsemi prvorazrednimi bankami v Parizu, Londonu, Zürichu, Berlinu, Dunaju, Budimpešti, Bukarešti, Pragi i. t. d. ter v Ameriki.

Brzojavni naslov: **Praštediona.**

Prvovrst. umetna GNOJILA

dobavlja najceneje veletrgovina

Vinko Vabič, Žalec, Sloven.

Jamstvo za vsebino!

Jamstvo za vsebino!

Vse vrste v zalogi:

18 odstot. Thomasovo žlindro, 40—42 odstot. kalijevo sol, 18—20 odstot. kostni superfosfat, 15 odstot. rudninski superfosfat, 15—17 odstot. apneni dušik.

Zimsko perilo
klobuke
dežne plašče
3-10 898
čevlje, dokolenice (gamše), copate, nogavice, rokavice, kravate, odeje, različno modno in galanterijsko blago najboljše vrste, najceneje nudi
Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2

Kje se kupi po ??
znižanih cenah ??

pri tvrdki

Ivan Mastnak
Celje, Kralja Petra c. 15

Prepričajte se da kupite od 20. oktobra 1922, po zelo znižanih cenah vsake vrste sukna za površnike in obleke, lepo volneno blago za dame, hlače vino, tiskano (blaudruck), cefir, barent, krojaške potrebščine, izdelane površnike, obleke i. t. d. za gospode in dečke. **Bez konkurence!**

3-5 995

Jadranska banka-Beograd

DELNIŠKA GLAVNICA: 60,000.000 DINARJEV

REZERVA: 30,000.000 DINARJEV

Podružnice:

Bled, Jesenice, Prevalje, Cavtat, Korčula, Sarajevo, Celje, Kotor, Split, Dubrovnik, Kranj, Šibenik, Hercegnovi Ljubljana, Tržič, Jelsa, Maribor, Zagreb, Metković

AMERIKANSKI ODDELEK

Naslov za brzojave: JADRANSKA

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City
BANCO JUGOSLAVIO DE CHILE, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natalos, Provenir

PODRUŽN. JUGOSLOV. MATICE V PTUJU

PRIPOROČA SLEDEČE NARODNE TVRDKJE

Specerija:

Kreft Hinko, Srbski trg;
Petrovič Ljudevit, Cankarjeva ulica;
Senčar Alojzij, Prešernova ulica;
Tušek Ciril, Prešernova ulica;
Vaupotič Anton, Slomškova ulica;
Sorko Josip, Breg pri Ptuj.

Manufaktura:

Brenčič Alojzij, Panonska ulica;
Fauland Josip, Panonska ulica;
Havelka Rudolf, Slomškova ulica;
Lenart Franc, Srbski trg;
Mahorič Anton, Krempljeva ulica;
Muršec & Kostanjevec, Slov. trg 13;

Deželni pridelki:

Brnčič Vinko, Ljutomerska cesta;
Mahorič Franc, Vseh svetih ulica;

Železnina:

Brenčič Anton, Krempljeva ulica;

Pletenina, drobnarija, konfekcija in krojaške potrebščine:

Vrabl Martin, Panonska ulica;

Galanterija, drobnarija in šolske potrebščine:

Petersič I. N. Slomškova ulica.

Galanterija in čevljarstvo potrebščine:

Snoj in Urbančič, Krekova ulica.

Usnje in čevljarstvo potrebščine:

Brata Vošnjak, Slomškova ulica;
Zavernik Jakob, Cankarjeva ulica 1.

Steklo, porcelan, šipe:

Kraigher Avgust, Slovenski trg 1.

Veletrgovina vina in šampanjca:
Čuček Franc.

Veletrgovina vina:

«Vinarija».

Trgovina z lesom:

Kravina Franc, Ormoška cesta.

Pivovarna:

Delniško pivo, zastop. Franc Zorčič.

Stavbeni material:

Treo & Macun, Ormoška cesta.

OKOLIČANI IN MEŠČANI, KUPUJTE PRI TEH TVRDKAH!